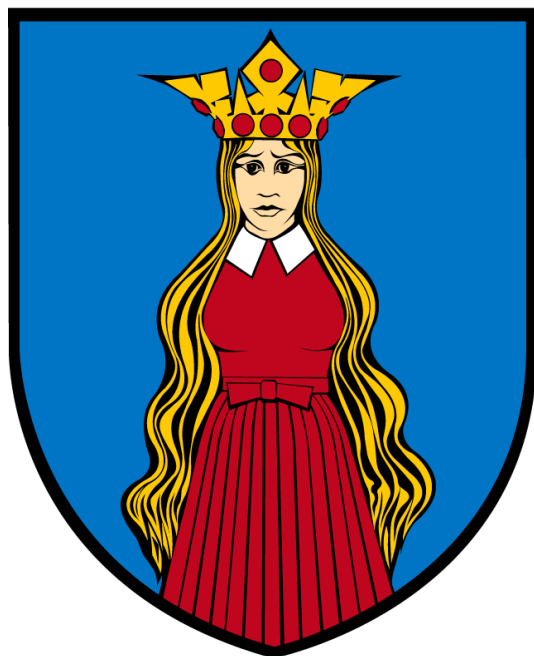

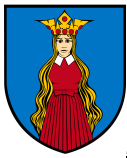
Raport o stanie Gminy Borów

za 2023 rok

Gmina Borów

Borów, maj 2024 r.

Zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zmianami) Wójt Gminy Borów przedstawia Raport o stanie Gminy Borów za rok 2023. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy. Raport ma charakter publiczny i zostanie zaprezentowany na sesji absolutoryjnej Rady Gminy Borów. W debacie nad nim mają prawo wziąć udział również mieszkańcy. Celem przygotowania raportu jest pokazanie sytuacji gospodarczej i społecznej Gminy Borów.

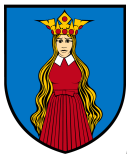
W zakresie spraw finansowych, szczegółowe dane przedstawiono w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Borów za rok 2023, natomiast w Raporcie przedstawiono jedynie najważniejsze informacje i wskaźniki finansowe.

Raport może stanowić źródło wiedzy o działalności gminy w ubiegłym roku i być podstawą oceny stanu gminy, opartej na faktach, obiektywnych wskaźnikach i danych statystycznych. Dla opracowania Raportu szczególnie istotna była wiedza pracowników Urzędu Gminy Borów, jednostek organizacyjnych gminy, dokumenty opracowane w urzędzie i jednostkach oraz dane statystyczne odpowiednich instytucji.

Informacje zawarte w Raporcie posłużą mieszkańcom gminy do poszerzenia wiedzy na temat specyfiki samorządu gminnego oraz mogą stanowić podstawę do zwiększenia aktywności społeczności lokalnej oraz do dialogu z mieszkańcami na temat kierunków rozwoju Gminy Borów.

Raport został podzielony na następujące części tematyczne

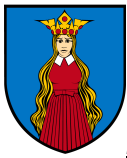
- 1. Informacje ogólne**
- 2. Finanse gminy**
- 3. Realizacja polityk, programów i strategii**
- 4. Pozyskane środki zewnętrzne**
- 5. Mieszkańcy gminy**
- 6. Ochrona zdrowia**
- 7. Pomoc społeczna**
- 8. Infrastruktura**
- 9. Działalność inwestycyjna**
- 10. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna**
- 11. Transport**
- 12. Konsultacje społeczne i organizacje pozarządowe**
- 13. Edukacja i opieka nad dziećmi do lat 3**

14. Działalność kulturalna**15. Przedsiębiorcy****16. Ochrona środowiska****17. Planowanie przestrzenne****18. Sprawy administracyjne****19. Zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego****20. Sołectwa****21. Bezpieczeństwo w gminie****22. Dokumentacja fotograficzna****1. INFORMACJE OGÓLNE**

Gmina Borów leży w południowej części województwa dolnośląskiego, w odległości ok. 30 km od Wrocławia, zajmuje powierzchnię 9 866 ha, graniczy: od zachodu z gminami Jordanów Śląski i Kobierzyce, od północy z gminą Żórawina, od wschodu i południa odpowiednio z gminami Domaniów, Strzelin, Kondratowice. Przez gminę przebiega linia kolejowa łącząca Wrocław z granicą państwa z Czechami, stacja kolejowa zlokalizowana jest w Boreczku.

Gmina wchodzi w skład Powiatu Strzelińskiego, który pod względem geograficznym znajduje się w przedsuddeckim obszarze Dolnego Śląska. Główna część terenu położona jest na Przedgórzu Sudeckim w obrębie Wzgórz Strzelińskich i jest bardzo urozmaicona z uwagi na występowanie tu szeregu wzniesień porozcinanych dolinami rzek. Pozostała część, od strony północnej, gdzie leży Gmina Borów, znajduje się w pasie Równiny Wrocławskiej.

Gmina Borów ma typowo rolniczy charakter, gdzie 86,7% powierzchni to użytki rolne. Lasy to zaledwie 5%, a pozostałe grunty to 8,3%. Urodzajne gleby i sprzyjające warunki klimatyczne wpływają korzystnie na rozwój rolnictwa. Jakość gleb jest wysoka, wskaźnik bonitacji wynosi 2,19. Grunty orne w klasie II stanowią 36,2%, a klasy III - 40,2% ogólnej powierzchni gminy.

Siedzibą gminy jest wieś Borów, leżąca w centralnym obszarze gminy, spełniająca funkcję administracyjno - handlową i usługową w stosunku do pozostałych miejscowości. Ośrodkami wspomagającymi są wsie Zielenice i Borek Strzeliński. W układzie osadniczym wyróżniają się także miejscowości Boreczek i Ludów Śląski. Łącznie Gmina Borów obejmuje 26 sołectw (27 miejscowości), zgodnie z poniższym wykazem.

1. Bartoszowa	8. Głównin	14. Kręczków	20. Piotrków Borowski
2. Boreczek	9. Jaksin	15. Kurczów	21. Rochowice
3. Borek Strzeliński	10. Jelenin	16. Ludów Śląski	22. Siemianów
4. Borów	11. Kazimierzów	17. Mańczyce	23. Stogi
5. Brzezica	12. Kępino	18. Michałowice	24. Suchowice
6. Brzoza	13. Kojęcín	19. Opatowice	25. Świnobród
7. Boguszyce			26. Zielenice (+ Uniszów)

Gmina Borów należy do następujących stowarzyszeń i związków:

1. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis,
2. Lokalna Grupa Działania Gromnik,
3. Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych,
4. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Aglomeracji Wrocławskiej,
5. Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska,
6. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
7. Związek Międzygminny Ślęza-Oława,
8. Stowarzyszenie Rzeczpospolita Samorządna.

Wójt Gminy Borów realizował w 2023 r. zadania ustawowe oraz delegacje wynikające z uchwał Rady Gminy Borów za pomocą Urzędu Gminy Borów oraz pozostałych jednostek organizacyjnych, tj.:

1. Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Borowie,
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borowie,

3. Gminnej Biblioteki Publicznej w Borowie,
4. Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, składającego się z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Macieja Rataja i Przedszkola Publicznego,
5. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Borku Strzeleńskim,
6. Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zielenicach.

2. FINANSE GMINY

Wskaźniki finansowe za 2023 rok potwierdziły dobrą kondycję finansową Gminy Borów.

Dochody

W 2023 roku Gmina zrealizowała dochody w wysokości **32 629 967,70 zł**, z czego **27 731 700,76 zł** stanowiły dochody bieżące, zaś **4 898 266,94 zł** dochody majątkowe.

Plan dochodów został zrealizowany w 103,73 %. Wykonane dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły **6 428 283 zł**.

W grupie dochodów bieżących zrealizowano wpływy z następujących tytułów:

1) Dochody własne: **12 517 747,05 zł**,

z tego:

- dochody z podatków i opłat:	5 170 619,30 zł
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa:	3 595 218,00 zł
- dochody z majątku gminy:	133 576,22 zł
- pozostałe dochody:	3 618 333,53 zł

W dochodach z tytułu podatków i opłat największy udział miały wpływy:

- z tytułu podatku rolnego:	2 410 461,41 zł
- z tytułu podatku od nieruchomości:	2 078 853,74 zł

2) Subwencje ogólne z budżetu państwa: **8 477 020,00 zł**,

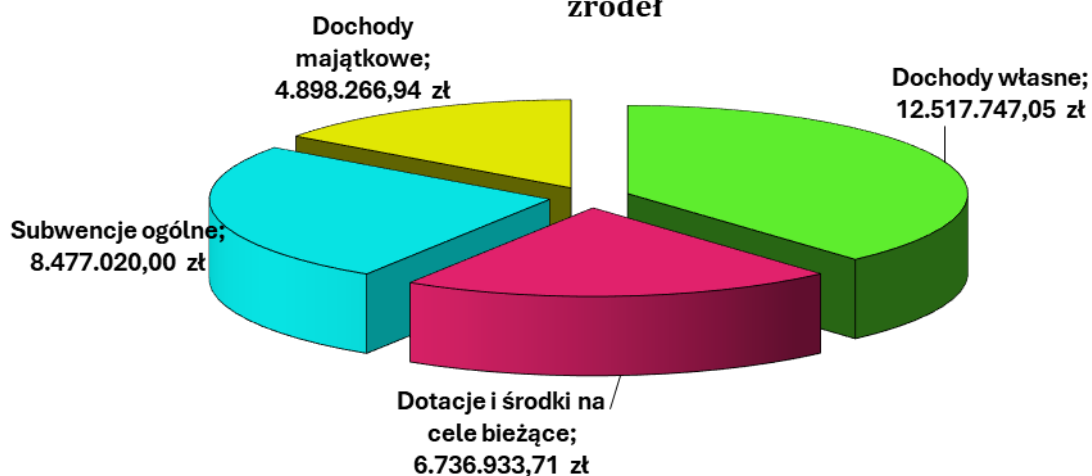
z tego:

- część oświatowa wyniosła:	5 819 919,00 zł
- część wyrównawcza wyniosła:	2 657 101,00 zł

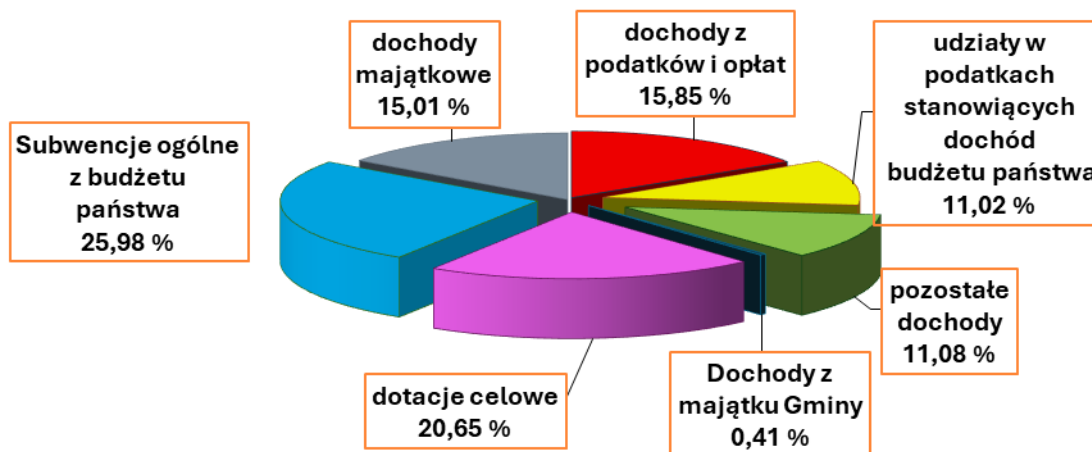
3) Dotacje i środki na cele bieżące: **6 736 933,71 zł**

Wykonanie dochodów Gminy Borów w 2023 roku według źródeł

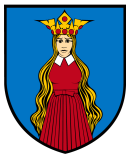

Udział poszczególnych źródeł dochodów w dochodach ogólnych w 2023 r.

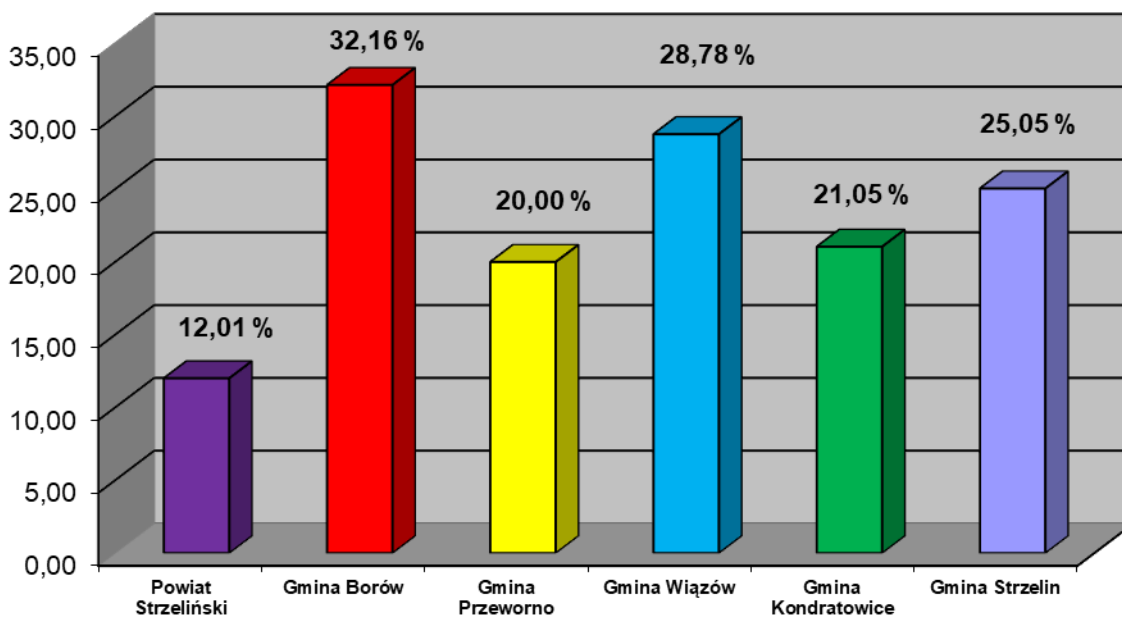

Wydatki

Zrealizowane przez Gminę w 2023 roku wydatki wyniosły **37 447 294,85 zł**, z czego **25 405 107,61 zł** stanowiły wydatki bieżące, zaś **12 042 187,24 zł** wydatki majątkowe. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem był najwyższy spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzeńskiego.

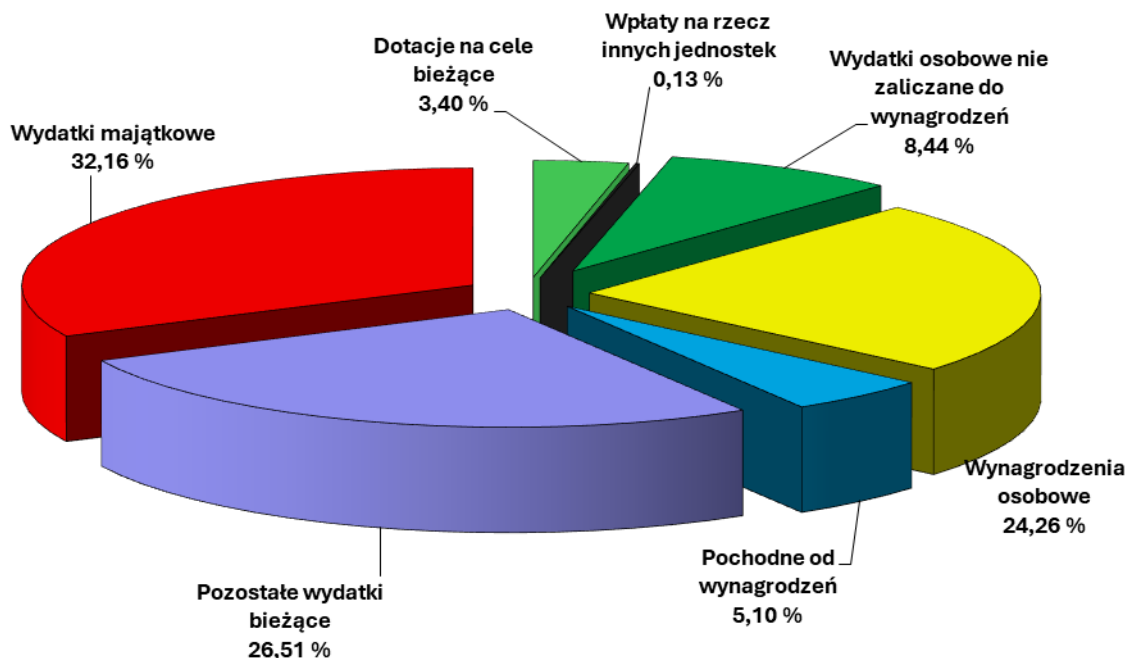
Udział wydatków na inwestycje w wydatkach ogółem w Gminie Borów w 2023 roku na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

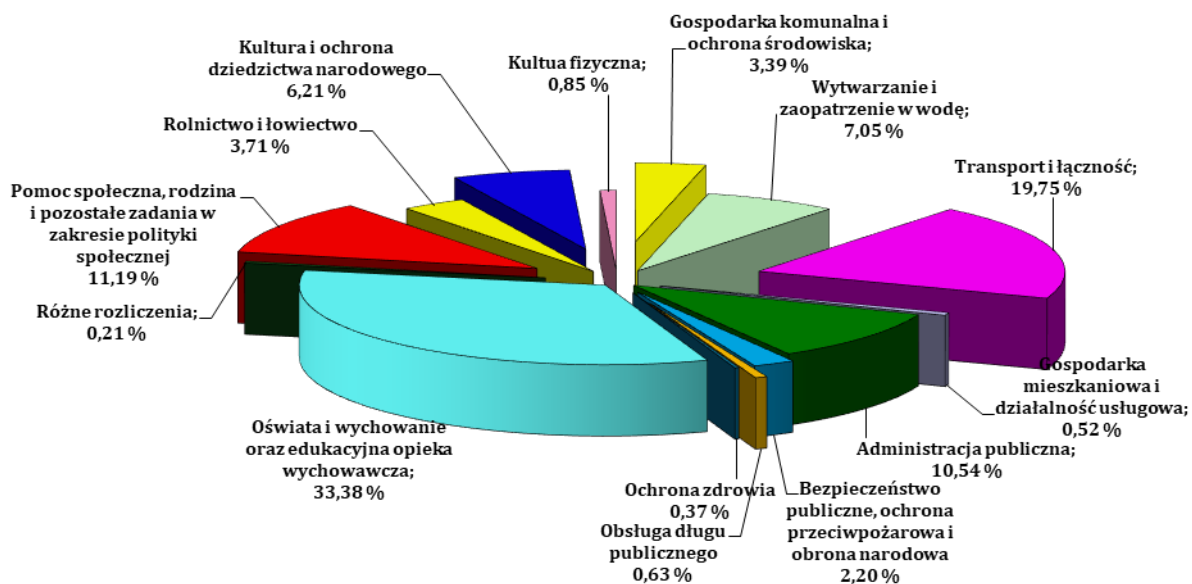
Plan wydatków zrealizowano w 97,21 %. Wykonane wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły **7 377,32 zł** i były wyższe od poniesionych przez Gminę w 2022 roku wydatków na 1 mieszkańca o **382,38 zł**. Gmina w 2023 roku największy strumień środków finansowych przeznaczyła na oświatę, wychowanie (**12 472 705,90 zł**), transport i łączność (**7 396 993,50 zł**) oraz pomoc społeczną i rodzinę (**4 118.685,17 zł**). Szczegółowy podział wydatków budżetu Gminy w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej oraz ich struktury przedstawiają poniższe wykresy:

Struktura wydatków budżetu Gminy Borów w 2023 roku

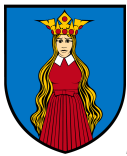

Struktura wydatków Gminy Borów w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej

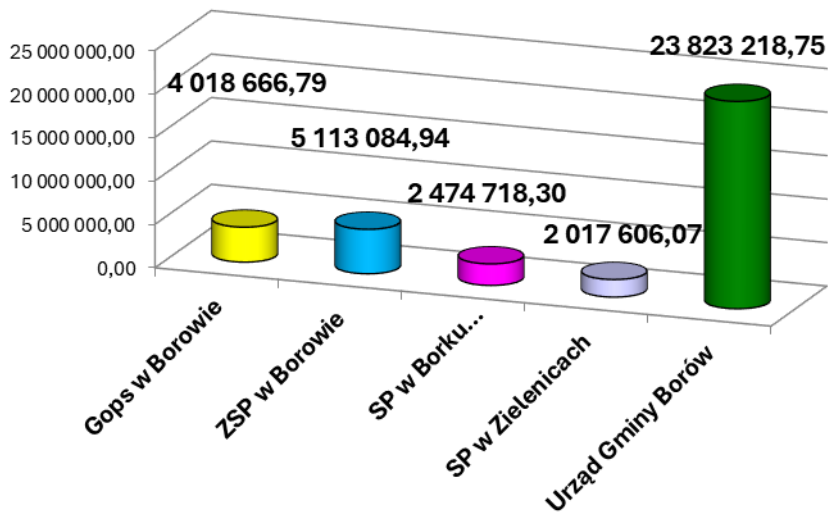
Spśród wszystkich jednostek organizacyjnych realizujących budżet Gminy największe wydatki zostały wykonane przez Urząd Gminy Borów (23 823 218,75 zł) oraz Zespół Szkół Publicznych w Borowie

(5 113 084,94 zł). Wysokość wydatków poniesionych przez poszczególne jednostki budżetowe Gminy Borów przedstawia poniższy wykres.

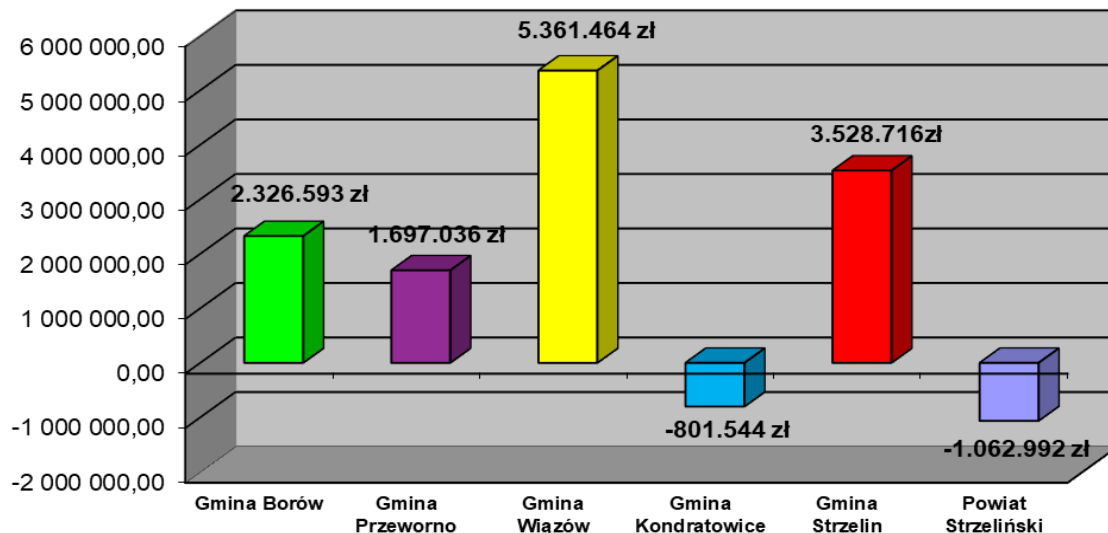
Wykonanie wydatków w 2023 r. przez jednostki budżetowe Gminy Borów

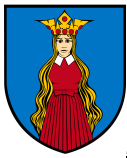

W 2023 roku wypracowana została nadwyżka operacyjna w kwocie: **2 326 593,15 zł**.

Wynik operacyjny budżetu Gminy Borów był najwyższy spośród wyników operacyjnych gmin wiejskich z terenu Powiatu Strzelińskiego.

Wynik operacyjny budżetu Gminy Borów za 2023 rok na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

Dodatni dodatni wynik bieżący daje Gminie Borów możliwość realizacji inwestycji, zarówno bezpośrednio - przeznaczając tę kwotę na nowe inwestycje, jak i pośrednio – spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na zadania majątkowe.

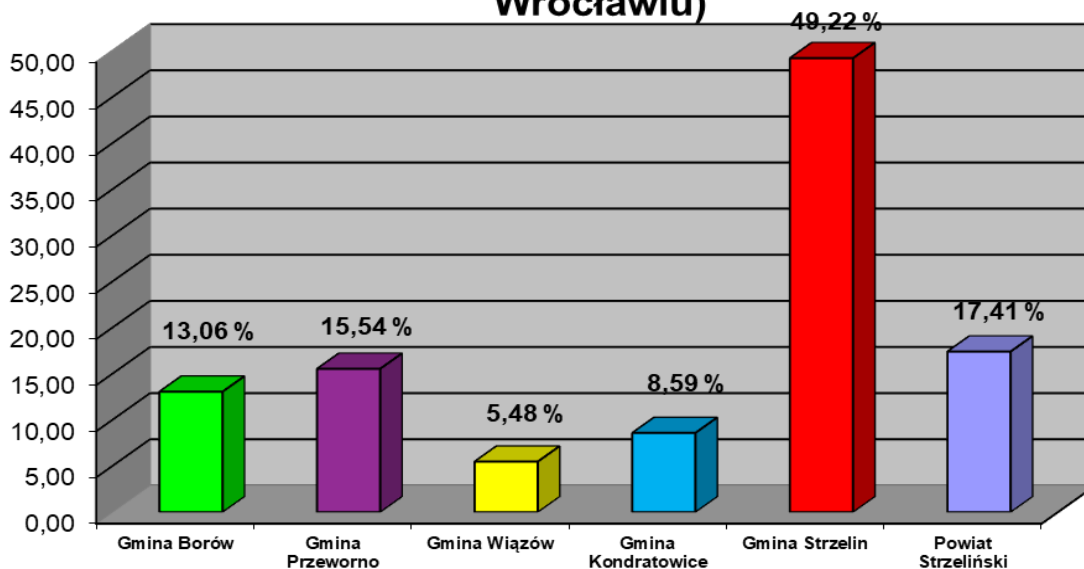
Zwiększone możliwości inwestycyjne Gminy daje również wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r. przychodów w wysokości **4 907 605,59 zł** z tego:

- z tytułu wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku budżetu Gminy wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **1 475 367,52 zł**,
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach: **3 432 238,07 zł**,

Zobowiązania gminy na dzień 31.12.2023 r. z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów wynosiły **4 261 080,00 zł**.

Stopień zadłużenia Gminy Borów na dzień 31 grudnia 2023 na tle jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzelińskiego przedstawia wykres poniżej:

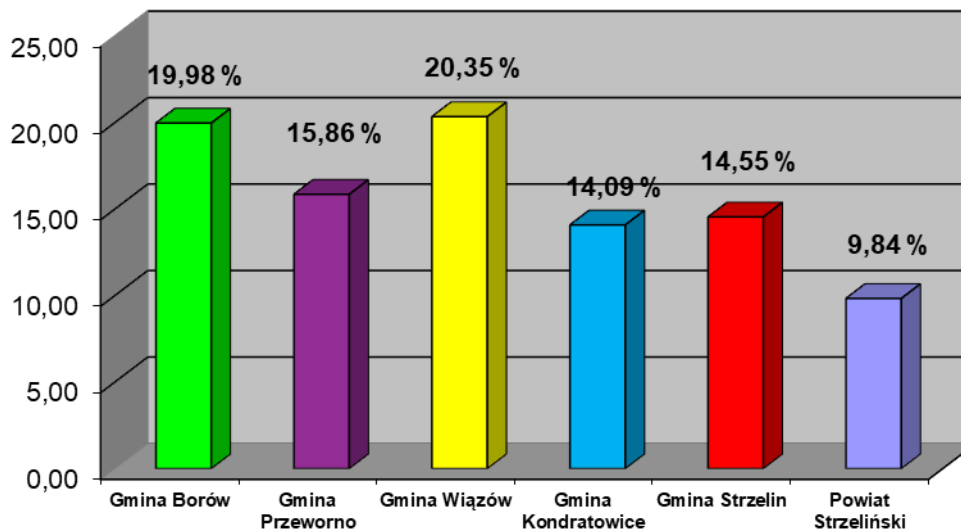
Relacja zadłużenia do dochodów ogółem Gminy Borów na 31.12.2023 r. na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzelińskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (trzyletni) Gminy Borów był najwyższy spośród gmin wiejskich Powiatu Strzelińskiego i jednym z najwyższych w Powiecie Strzelińskim.

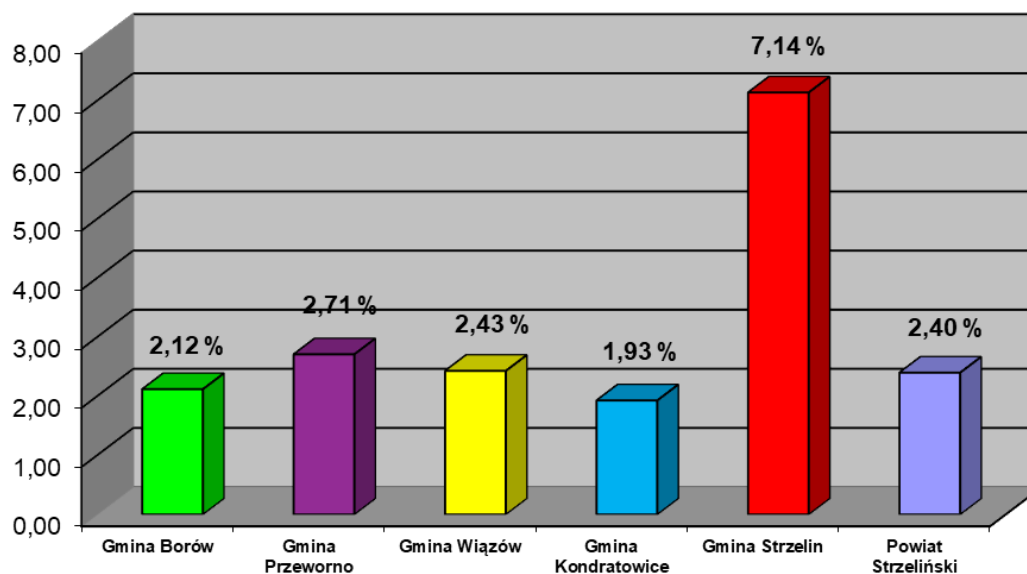

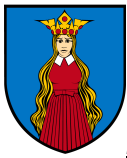
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań Gminy Borów na 31.12.2023 r. (średnia z lat n-1-n-3) na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzeńskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

Relacja obsługi długu do dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła w Gminie Borów 2,12 % i była jedną z najniższych spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Strzeńskiego.

Relacja obsługi długu do dochodów ogółem w Gminie Borów na 31.12.2023 r. na tle Powiatu i gmin Powiatu Strzeńskiego (źródło - RIO we Wrocławiu)

3. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

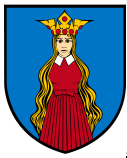
Gmina Borów jeszcze w 2022 r. przystąpiła do opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2023 – 2030”. Pierwszym krokiem było podjęcie uchwały nr XXXVII/237/2022 Rady Gminy Borów z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2023-2030. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy dokonaną podczas badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Ponadto w celu szerszego włączenia mieszkańców i interesariuszy Gminy oraz pracowników Urzędu zorganizowano warsztaty strategiczne. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy. Efektem tej metody było wypracowanie niestandardowych rozwiązań i rozwój innowacji. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad misją i wizją Gminy Borów oraz celami operacyjnymi i kierunkami działań w określonych obszarach problemowych. Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.). Efektem tych prac było podjęcie przez Radę Gminy Borów uchwały nr LII/323/2023 z dnia 12 lipca 2023 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2023 – 2030.

Realizacja celów strategicznych oraz wdrażanie przedsięwzięć wieloletnich w 2023 r. odbywało się również w oparciu o następujące dokumenty:

1. Budżet Gminy Borów, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Borów,
2. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Borów na lata 2016-2025,
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Borów na lata 2018-2023,
4. Sołeckie Strategie Rozwoju,
5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Borów,
6. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Borów na lata 2013-2032.
7. Program współpracy Gminy Borów z organizacjami pozarządowymi.

Przyjęte do realizacji przez Gminę Borów programy wieloletnie określone zostały w załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy Borów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Borów.

Przyjęte do realizacji przez Gminę Borów programy wieloletnie określone zostały w załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy Borów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Borów.

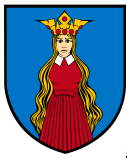
Zgodnie z przyjętymi założeniami łączne nakłady finansowe Gminy Borów na programy wieloletnie miały wynieść w okresie ich realizacji **7 720 747,84 zł**, z czego na 2023 rok zaplanowano na ich realizację wydatki w wysokości **2 510 087,07 zł**, w tym **837 545,46 zł** to wydatki bieżące, zaś **1 672 541,61 zł** to wydatki majątkowe.

W ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi w udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych przyjęto do realizacji:

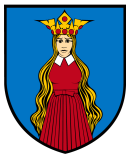
- a) Przedsięwzięcie pn.: „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych”, współfinansowane środkami Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020. Łączne nakłady na jego realizację wyniosły w latach 2022 - 2023 – **194 463,67 zł**, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **141 435,75 zł**. Przedsięwzięcie realizowane było we wszystkich publicznych placówkach oświatowych na terenie Gminy Borów, a jego koordynatorem był Urząd Gminy Borów. Zaplanowane na 2023 rok środki zostały wykorzystane w 100,00 %, tj. w kwocie **141 435,75 zł**, z czego: **89 368,59 zł** to wydatki Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, **19 047,14 zł** to wydatki Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim, **6 849,28 zł** to wydatki Szkoły Podstawowej w Zielenicach i **26 170,74 zł** to wydatki Urzędu Gminy Borów.
- b) Przedsięwzięcie pn. "Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzelińskiego i średzkiego", finansowane środkami unii europejskiej. Przedsięwzięcie realizowane było w ramach wydatków bieżących i majątkowych. Łączne nakłady na jego realizację wyniosły w latach 2019 - 2023 – **1 205 445,07 zł**, z czego przyjęty limit wydatków bieżących wynosił **103 761,75 zł** zaś limit wydatków majątkowych – **1 101 683,32 zł**. Limit wydatków bieżących dla roku 2023 wynosił – **13 792,99 zł**, zaś limit wydatków majątkowych – **400 613,84 zł**. Jednostką realizującą przedsięwzięcie był Urząd Gminy Borów. W 2023 roku wydatkowano na realizację przedsięwzięcia środki w wysokości **382 419,34 zł**, z czego **750,00 zł** z wydatków bieżących, zaś **381 669,34 zł** w ramach wydatków majątkowych. Realizacja przedsięwzięcia została zakończona.

W ramach wydatków finansowanych ze środków budżetu Gminy przyjęto do realizacji przedsięwzięcia:

- 1) Ze środków na wydatki majątkowe:

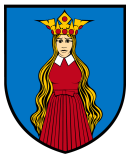

- a) „Wymiana pokrycia dachu budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Szkolnej 4 w Borku Strzelińskim”. Łączne nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosły w latach 2022 - 2023 – **29 515,60 zł**, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **14 648,30 zł**. Zaplanowane na 2023 rok środki zostały wykorzystane w kwocie **14 645,40 zł**. Przedsięwzięcie realizowane było przez Urząd Gminy Borów.
- b) "Pomoc finansowa dla Województwa Dolnośląskiego na opracowanie dokumentacji projektowej dla Dolnośląskiej Cyklostrady na odcinku Złotej Trasy przebiegającej przez Gminę Borów". Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2023 - 2025. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą **140 450,00 zł**, przy czym limit wydatków dla roku 2024 - to kwota – **84 270,00 zł**, zaś dla roku 2025 – **56 180,00 zł**. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów. W 2023 roku nie poniesiono wydatków na przedsięwzięcie.
- c) "Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Siemianowie". Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2023 - 2024. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą **30 000,00 zł**, przy czym w 2023 roku podpisano umowę z wykonawcą, zaś wydatek zostanie zrealizowany w 2024 roku. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- d) "Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Ludowie Śląskim". Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2023 - 2024. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą **30 000,00 zł**, przy czym w 2023 roku podpisano umowę z wykonawcą, zaś wydatek zostanie zrealizowany w 2024 roku. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- e) „Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzelińskim oraz ulicy Różanej w Borowie”. Łączne nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą w latach 2023 – 2024 – **3 177 000,00 zł**, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **1 257 279,47 zł**. Zaplanowane na 2023 rok środki zostały wykorzystane w kwocie 100,00 %. Przedsięwzięcie realizowane było przez Urząd Gminy Borów.
- f) "Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Borów". Okres realizacji przedsięwzięcia to lata 2023 - 2024. Łączne nakłady finansowe na jego realizację wyniosą **283 260,00 zł**, przy czym w 2023 roku podpisano umowę z wykonawcą, zaś wydatek zostanie zrealizowany w 2024 roku. Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Borowie.
- 2) Ze środków na wydatki bieżące:
- a) „Zakup licencji na korzystanie z serwisu on-line o nazwie: „LEX Omega Administracja Samorządowa Optimum”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2023 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środki w wysokości

15 000,00 zł. Zaplanowane na 2023 rok środki zostały wykorzystane w kwocie **11 808,00 zł.** Przedsięwzięcie jest realizowane przez Urząd Gminy Borów.

- b) „Dowóz do Szkoły Podstawowej w Mikoszowie i opieka w czasie dowozu nad uczniami niepełnosprawnymi z terenu Gminy Borów”. W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Borów zaplanowano na 2023 rok na realizację wymienionego zadania wieloletniego środki w wysokości **19 500,00 zł.** Zaplanowane na 2023 rok środki zostały wykorzystane w kwocie **9 300,00 zł.** Jednostką koordynującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- c) „Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 w budynku Zespołu Szkół Publicznych w Borowie”. Przedsięwzięcie jest realizowane w ramach powierzenia do realizacji zadania Fundacji Edukacji Szkolnej. Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosą w latach 2020 – 2024 – **346 600,00 zł.** Przyjęty na 2023 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił **116 000,00 zł** i został wykorzystany w 88,62 %, tj. w kwocie **102 800,00 zł.** Jednostką koordynującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- d) „Organizacja publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Borów”. Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosą w latach 2020 – 2024 – **1 757 201,00 zł.** Przyjęty na 2023 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił **435 000,00 zł** i został wykorzystany w 99,08 %, tj. w kwocie **431 013,80 zł.** Jednostką realizującą przedsięwzięcie jest Urząd Gminy Borów.
- e) „Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2023 - 2030”. Łączne nakłady finansowe na przedsięwzięcie wyniosły w latach 2022 - 2023 – **35 072,08 zł.** Przyjęty na 2023 rok limit wydatków na przedsięwzięcie wynosił **18 458,00 zł** i został wykorzystany w kwocie **15 748,92 zł.** Jednostką realizującą przedsięwzięcie był Urząd Gminy Borów.
- f) „Powierzenie Gminie Wrocław opracowania „wspólnych dokumentów” oraz realizacji „wspólnych działań” i ustalenie ramowych zasad współpracy przy wdrażaniu Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia”. Łączne planowane nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą w latach 2022 - 2035 – **22 400,00 zł,** z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **1 600,00 zł** i został wykorzystany w kwocie **294,36 zł.** Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest Urząd Gminy Borów.
- g) „Współpraca na rzecz rozwoju kolejowego publicznego transportu zbiorowego na obszarze aglomeracji wrocławskiej w ramach Dolnośląskiej Kolei Aglomeracyjnej, na linii komunikacyjnej: Wrocław- Ziębice, na odcinku granica gminy Żórawina, stacja Boreczek, granica gminy Strzelin”. Łączne planowane nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą

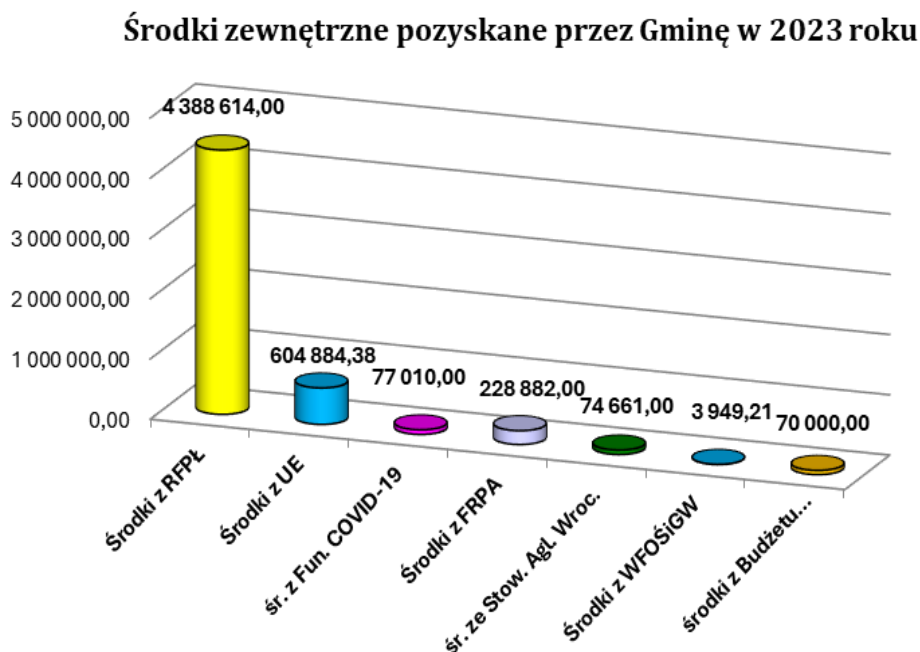
w latach 2022 - 2025 – **276 196,00 zł**, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **69 049,00 zł** i został wykorzystany w 91,69 %, tj. w kwocie **63 308,78 zł**. Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest Urząd Gminy Borów.

h) „Powołanie i funkcjonowanie Biura Innego Instrumentu Terytorialnego Subregionu Wrocławskiego”. Łączne planowane nakłady na realizację przedsięwzięcia wyniosą w latach 2023 - 2029 – **48 944,12 zł**, z czego przyjęty limit wydatków na realizację przedsięwzięcia dla roku 2023 wynosił – **7 709,72 zł** i został wykorzystany w kwocie **4 587,86 zł**. Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest Urząd Gminy Borów.

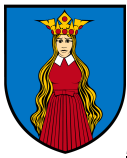
4. POZYSKANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W wyniku aktywnych działań Gminy podjętych w 2023 roku Gmina pozyskała środki zewnętrzne na realizację zadań w łącznej kwocie **5 448 000,59 zł**.

Źródła dofinansowania przedstawia poniższy wykres:

Najważniejsze projekty realizowane w ramach pozyskanych środków zewnętrznych:

1. Środki z Rządowego Funduszu **Polski Ład – 4 388 614,00 zł**, z tego:
  - a) **2 695 150,00 zł** - „Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych poprzez przebudowę ulic Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzelińskim”.
  - b) **1 693 464,00 zł** - „Poprawa jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców gminy Borów poprzez zakup nowych autobusów do przewozu uczniów na obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne”.
2. Środki z **Unii Europejskiej – 604 884,38 zł**, z tego:
  - a) **129 252,79 zł** – „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych”, współfinansowane środkami Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020.
  - b) **366 779,05 zł** – „Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzelińskiego i średzkiego”, finansowane środkami unii europejskiej,
  - c) **78 260,26 zł** – projekt „Razem w Góry”,
  - d) **30 592,28 zł** – projekt „Erazmus”.
3. **228 882,00 zł – Środki z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych** na lokalny transport zbiorowy w Gminie Borów. Środki Funduszu przeznaczone na dofinansowanie zadań zapewniających funkcjonowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Dofinansowanie jest przyznawane w formie dopłaty do kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W Gminie Borów dopłatą objęto 3 linie. Dopłata do 1 km wynosi 3 zł netto.
4. **77 010,00 zł – środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19** – wypłatę dodatków energetycznych, elektrycznych i węglowych.
5. **74 661,00 zł** – środki ze stowarzyszenia „**Aglomeracja Wrocławska**” na montaż zestawu zabawowego na placu zabaw w Kręczkowie oraz altany rekreacyjnej w Mańczycach.
6. **70 000,00 zł** – środki z budżetu państwa na realizację projektu „Aktywna tablica” w dwóch placówkach oświatowych Gminy – Zespole Szkół Publicznych w Borowie oraz Szkole Podstawowej w Borku Strzelińskim.
7. **3 949,21 zł** – środki z **WFOŚ we Wrocławiu** na wywóz i utylizację azbestu z terenu Gminy Borów.

5. MIESZKAŃCY GMINY

Liczba mieszkańców gminy na koniec 2023 roku wyniosła 5076 osób. W okresie od początku do końca roku zmniejszyła się o 57 osób.

Podział mieszkańców ze względu na wiek, kształtuje się następująco:

- liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 352 osoby, a liczba mężczyzn – 397,
- liczba kobiet w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 1476 osób, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 1741,
- liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła 733, a liczba mężczyzn: 377.

W gminie urodziło się 29 dzieci, w tym 15 dziewczynek i 14 chłopców, a zmarło 58 osób, w tym 27 kobiet i 31 mężczyzn.

Liczba mieszkańców gminy w podziale na miejscowości

Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców 31.12.2023 roku
Bartoszowa	122
Boguszyce	68
Boreczek	187
Borek Strzeliński	930
Borów	836
Brzezica	133
Brzoza	82
Głownin	63
Jaksin	131
Jelenin	136
Kazimierzów	31
Kępino	112
Kojęcín	113
Kręczków	133
Kurczów	157
Ludów Śląski	411

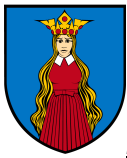
Mańczyce	176
Michałowice	85
Opatowice	89
Piotrków Borowski	207
Rochowice	77
Siemianów	144
Stogi	89
Suchowice	92
Świnobród	61
Uniszów	25
Zielenice	389
ogółem	5076

W 2023 roku Gmina Borów nadal należała do jednostek o najniższym wskaźniku bezrobocia na tle gmin tworzących Powiat Strzeliński. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 134 osoby wobec 146 na koniec 2022 roku. W tym 71 mężczyzn i 63 kobiety. Blisko 62% to długotrwale bezrobotni, w liczbie 83 osób.

Bezrobotni wg miast i gmin na dzień 31.12.2023 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem			z ogółem: uprawnieni do zasiłku			z ogółem: długotrwale bezrobotni			z ogółem: do 30 roku życia			w tym do 25 roku życia			z ogółem: powyżej 50 roku życia		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
Miasto Strzelin	358	161	197	68	38	30	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gmina Strzelin	337	179	158	67	37	30	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
R-m miasto i gmina Strzelin	695	340	355	135	75	60	399	205	194	143	75	68	70	33	37	228	76	152
Miasto Wiązów	67	31	36	14	4	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gmina Wiązów	148	72	76	28	10	18	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
R-m miasto i gmina Wiązów	215	103	112	42	14	28	117	68	49	46	29	17	26	15	11	69	26	43
Gmina Borów	134	63	71	18	7	11	83	39	44	32	21	11	10	7	3	33	11	22
Gmina Kondratowice	168	94	74	21	13	8	95	57	38	43	31	12	21	13	8	42	15	27
Gmina Przeworno	158	81	77	28	14	14	87	51	36	33	24	9	14	11	3	52	15	37
Ogółem	1370	681	689	244	123	121	781	420	361	297	180	117	141	79	62	424	143	281

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Strzelinie

6. OCHRONA ZDROWIA

Podobnie, jak w latach ubiegłych na terenie gminy funkcjonowały 2 niepubliczne podmioty udzielające świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i pielęgniarstwa szkolnej w oparciu o kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia tj.:

- „Praktyka Lekarza Rodzinnego Jolanta Ceglarska” w Borowie - ilość pacjentów 2694,
- „Renmed Sp. z o. o.” w Borku Strzelińskim- ilość pacjentów 2550,

W obu placówkach funkcjonowała Poradnia Stomatologiczna, prowadzona przez podmiot leczniczy „Gabinet Stomatologiczny Dorota Maskiera-Majchrzak”.

Działalność lecznicza prowadzona była w budynkach będących własnością gminy, w oparciu o umowy najmu zawarte do 2026 roku.

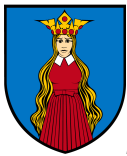
Na mocy porozumienia pomiędzy Gminą Borów a Gabinetem Stomatologicznym Dorota Maskiera-Majchrzak, kontynuowane było zapewnienie dostępu uczniów szkół z terenu Gminy Borów do:

- świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży,
- profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży,
- świadczeń w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej oraz profilaktyki próchnicy zębów u uczniów.

W ramach zadań z ochrony zdrowia gmina realizowała programy badań profilaktycznych w oparciu o współpracę z podmiotami zewnętrznymi realizującymi bezpłatne badania mammograficzne.

W 2023 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zebrała się na ośmiu posiedzeniach na których m.in. pracowano z osobami zagrożonymi uzależnieniem alkoholowym, ustalono zakres profilaktyki uczniowskiej i współpracy ze szkołami. Realizowana była stała współpraca z Sądem Rejonowym, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją i Prokuraturą w zakresie leczenia odwykowego. Członkowie komisji uczestniczyli w 3 posiedzeniach „grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, gdzie uruchomiono procedurę „Niebieskiej Karty” w stosunku do dwóch rodzin.

Opieką Gminnej Komisji objętych było 28 rodzin, w których przynajmniej jedna osoba nadużywała alkoholu. Z tej liczby 9 rodzin posiadało poważne problemy alkoholowe, a 7 rodzin objętych było leczeniem za pośrednictwem Gminnej Komisji oraz miejscowej poradni terapeutycznej. Dwie rodziny leczyły się za pośrednictwem Prokuratury Rejonowej w Strzelinie. Dzieci z powyższych rodzin uzyskiwały pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkołach. Zorganizowano dla 15 dzieci z rodzin problemowych 10-dniowy wypoczynek wakacyjny z programem profilaktycznym w Gdańsku.

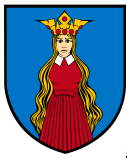
Udzielono wsparcia finansowego dla dwóch osób dorosłych i umożliwiono im uczestnictwo w obozie terapeutycznym dla współuzależnionych oraz udział w terapii w wojewódzkim ośrodku terapeutycznym w sesjach ciągłych.

Komisja zajmowała się również realizacją zadań w zakresie udzielanych porad i konsultacji dla osób dorosłych posiadających problemy alkoholowe, kierowaniem na leczenie odwykowe terapeutyczne i stacjonarne oraz rozmowami z osobami dorosłymi motywującymi do ograniczania spożywania napojów alkoholowych. Rozmowy przeprowadzono z 28 osobami wymagającymi takiego wsparcia. W spotkaniach grupy AA uczestniczyły 4 osoby. Gabinet terapeutyczny w Borowie realizował działalność, w postaci indywidualnych sesji terapeutycznych, pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy i konsultacji dla rodzin z problemem uzależnień. Objętych tego rodzaju pomocą było 19 pacjentów.

*Szczególne rolę Gminnej Komisji RPA było inicjowanie programów profilaktycznych celem uniknięcia zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej. W roku 2023 realizowano programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i programy rekomendowane. Dzieci najmłodsze uczestniczyły w programie „Cukierki”, spektaklach teatralnych oraz warsztatach „Sensolyke” zapobiegające nawykowi behawioralnym i nadmiernej cyfryzacji. Uczniowie klas starszych uczestniczyli w programach rekomendowanych pod nazwą „Spójrz Inaczej”, „DEBATA”, „Apteczka pomocy emocjonalnej” oraz „UNPLUGGED”. Z programów rekomendowanych korzystała również młodzież z każdej szkoły w gminie. Na te programy wydano **31 059,00 zł**.*

W celu poprawnej realizacji zadań profilaktycznych stale monitorowane były problemy alkoholowe, narkotyczne i przemocowe wśród uczniów klas starszych oraz dorosłych mieszkańców gminy. W roku 2023 prowadzono edukacje społeczną wśród mieszkańców i młodzieży szkolnej w zakresie problemów alkoholowych, narkotycznych i behawioralnych, wynikających z wniosków opracowanej w poprzednim roku diagnozy zagrożeń społecznych w gminie. Dokonano kontroli punktów sprzedaży w zakresie realizacji wniosków z „Raportu terenowego prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych”.

Gminna Komisja RPA realizowała szkolenia dla osób prowadzących detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Celem szkoleń było zidentyfikowanie istniejącego stanu rzeczy dotyczącego prowadzonej polityki sprzedażowej i postawy względem podawania alkoholu osobom niepełnoletnim, a także uświadomienia w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży. Działania te stanowiły element diagnozy i profilaktyki społecznej ukierunkowanej na problematykę alkoholową.

Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych posiadało 8 podmiotów. Z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2023 r., Gmina uzyskała wpływy w wysokości **108 519,85 zł**, a na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wydatkowano **100 383,02 zł**.

Wartość alkoholu sprzedanego w 2023 r. na terenie gminy wyniosła **5 291 625,39 zł**, wobec **5 014 551,59 zł** w roku 2022.

7.POMOC SPOŁECZNA

W roku 2023 zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne gminy realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie. Realizacja tych zadań polegała w szczególności na przyznaniu i wypłaceniu przewidzianych ustawami świadczeń, w tym:

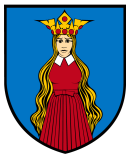
- 72 decyzji dotyczyło zasiłków celowych, specjalnych oraz rzeczowych,
- 41 decyzji przyznających zasiłki okresowe,
- 63 decyzje przyznające posiłek oraz środki finansowe na zakup posiłku w zakresie programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”,
- 5 decyzji przyznających zasiłek stały i zmieniających wysokość świadczenia,
- 20 decyzji przyznających pobyt w Domach Pomocy Społecznej oraz wynikających ze zmiany odpłatności za pobyt,
- 9 decyzji dotyczyło usług opiekuńczych,
- 12 decyzji związanych z zabezpieczeniem w schronisku osób bezdomnych,
- 23 decyzje dotyczące przyznania stypendiów socjalnych.

Wyżej wymienione świadczenia z pomocy społecznej w 2023 roku zostały przyznane mieszkańcom gminy Borów, którzy znajdują się w trudnej sytuacji bytowej, najczęściej o charakterze ekonomicznym, zdrowotnym, związanej z monoparentalnym wychowaniem dzieci, z powodu uzależnień, często ze współistniejącym wykluczeniem społecznym.

W przypadku zabezpieczenia osób bezdomnych w schronisku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borowie przeprowadzał cały szereg działań przygotowujących, od pierwszego etapu zaopatrzenia medyczno-higienicznego do ostatniego etapu logistycznego, związanego z transportem i wyposażaniem klienta w odzież i niezbędne artykuły osobiste.

Podobnie, jak w latach poprzednich 165 osób korzystało z dodatkowej pomocy w postaci paczek żywnościowych przekazanych przez Bank Żywności. W roku ubiegłym rozdysponowano wśród potrzebujących ponad 1,5 tony żywności.

Kolejnym działaniem było przyjmowanie wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, w rezultacie czego wydano 70 kart.

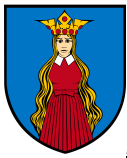
W ramach swojej działalności GOPS w Borowie, realizował również obowiązek wspierania rodzin oraz osób przeżywających trudności, w tym m.in. wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym przepisami prawa. Wszystkie działania w środowisku opierały się na pracy socjalnej, analizie i ocenie występujących zjawisk, potrzeb oraz zagrożeń społecznych.

Praca socjalna była realizowana przede wszystkim poprzez:

- prowadzenie rozmów indywidualnych i rodzinnych,*
- pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,*
- pomoc w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty/emerytury,*
- reprezentowanie interesu podopiecznego/rodziny w różnych instytucjach,*
- współpracę ze szkołami, pedagogami szkolnymi w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach,*
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu,*
- informowanie ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,*
- współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
- organizowanie zbiórek odzieży, mebli i sprzętu AGD,*
- współpracę z Bankiem Żywności,*
- współpracę z Lokalną Grupą Działania Gromnik.*

Koordinowano również prace „Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej”. Przeprowadzono 18 postępowań w stosunku do osób wobec których istniało podejrzenie o stosowanie przemocy oraz osób, których ta przemoc dotknęła. Zarządzeniem Wójta Gminy Borów z dnia 21 września 2023 r. Nr 87/2023 został powołany nowy „Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej” w skład którego weszło 9 przedstawicieli takich podmiotów jak: GOPS Borów, placówek oświatowych, Komendy Powiatowej Policji w Strzelinie, Stowarzyszenia „Integracja-Szkoła – Rodzina -Środowisko Lokalne” oraz służby zdrowia.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych, także w formie darowizn pomagało Ośrodkowi na realizację pozaustawowych zadań cyklicznych, m.in. takich jak coroczna kolacja wigilijna. Na ten cel pozyskano 2 300 zł. Jej uczestnikami były osoby samotne, starsze i niepełnosprawne. W organizację zaangażowały się Koła Gospodyń Wiejskich z Jelenina, Zielenic, Jaksina i Brzozy, które przygotowały potrawy. Obecny był również gminny zespół muzyczny Cantanti, który dał koncert.

Bardzo ważnymi zadaniami realizowanymi przez GOPS w Borowie był pakiet świadczeń rodzinnych, jak również koordynacja świadczeń wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W tym zakresie:

- wydano 22 decyzje z funduszu alimentacyjnego,
- wszczęto 148 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- wydano 256 decyzji przyznających prawo do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, świadczenia rodzicielskiego oraz świadczeń wychowawczych.

Kolejnymi działaniami była kontynuacja realizacji programów rządowych, których celem było zmniejszenie skutków podwyżek cen energii i ciepła. Postępowanie administracyjne, w tym zakresie rozpoczęto jeszcze w 2022 roku i tak: na dodatki węglowe wraz z kosztami wydatkowano **128 520 zł**, na dodatki z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (pelet drzewny, drewno kawałkowe, gaz skroplony LPG, olej opałowy) wydatkowano łącznie z kosztami **20 980 zł**. W roku 2023 wypłacono także dodatki elektryczne na kwotę **46 410 zł**.

Kontynuowany był program osłonowy pod nazwą „Korpus Wsparcia Seniorów”. Jego podstawowym założeniem była realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. opieki na odległość mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. W ramach programu zakupiono i przekazano mieszkańcom 27 tzw. opasek bezpieczeństwa wraz z usługą polegającą na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami poprzez centralę monitoringu. Całkowity koszt programu wyniósł **7 861 zł**.

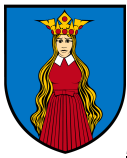
Nadal podejmowane były działania z szeroko rozumianej pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terenie Gminy Borów w związku z toczącymi się działaniami wojennymi. W tym zakresie:

- wypłacono 6 jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł na osobę,
- objęto dożywianiem w placówce edukacyjnej jednego ucznia,
- na rzecz obywateli Ukrainy wypłacono świadczenia rodzinne na łączną kwotę **6 806,99 zł**.

Wykonanie budżetu z zakresu pomocy społecznej w 2023 roku ogółem wyniosło **4 141 066, 79 zł**.

W I kwartale 2023 roku w świetlicy wiejskiej w Borowie kontynuowane było zabezpieczenie miejsc zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców wojennych z Ukrainy, zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego. Nadal wsparciem objęci byli również uchodźcy przebywający w domach prywatnych. Urząd Gminy Borów prowadził postępowania i wypłacał świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, przybyłym na teren gminy w związku z konfliktem zbrojnym. Takie świadczenie w wysokości 40 zł za dobę za 1 osobę otrzymali mieszkańcy gminy, którzy objęli pomocą 18 obywateli Ukrainy. Na to zadanie wypłacono kwotę **65 640 zł**.

8. INFRASTRUKTURA

Wartość majątku trwałego Gminy Borów na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła **86 494 948,35 zł**, z tego:

- 663 097,40 zł - to kwota stanowiąca wartości niematerialne i prawne,
- 3 299 823,16 zł - to wartość gruntów stanowiących własność Gminy,
- 71 456 156,07 zł - to wartość budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej stanowiącej własność Gminy,
- 4 055 691,86 zł - to wartość urządzeń technicznych i maszyn stanowiących własność Gminy,
- 2 870 803,22 zł - to wartość środków transportu stanowiących własność Gminy,
- 2 210 087,60 zł - to wartość pozostałych środków trwałych,
- 1 917 289,04 zł - to wartość środków trwałych w budowie,
- 22 000,00 zł – to wartość papierów wartościowych.

Gmina posiadała 38,919 km **publicznych dróg gminnych** w tym:

- o nawierzchni twardej - ulepszonej (bitumiczna, betonowa, kostka) – 14,749 km,
- o nawierzchni twardej - nieulepszonej (brukowiec, tłuczeń) – 1,0 km,
- o nawierzchni gruntowej (grunt naturalny, żwir) – 23,17 km.

W 2023 roku zrealizowano następujące drogowe zadania inwestycyjne:

- **„Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych poprzez przebudowę ulic: Szkolnej i św. Floriana w Borku Strzelińskim.**

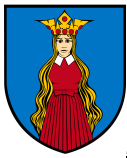
Zadanie finansowane w części ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19;

- **„Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzelińskim oraz ulicy Różanej w Borowie”.** Zadanie finansowane w części ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Większość robót budowlanych została wykonana w 2023 roku, natomiast całościowo zadanie zakończone zostało w 2024 roku;

- Dokumentacja projektowa dla przebudowy drogi gminnej w Kręczkowie.

Poza realizacją zadań inwestycyjnych systematycznie wykonywane były przeglądy i remonty bieżące dróg.

Utrzymaniem infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, zajmował się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Borowie. Długość sieci wodociągowej na początek 2023 r. wynosiła 83,66

km, a na koniec roku 84,7 km. W przypadku sieci kanalizacyjnej było to: 38,29 km na początku roku oraz 38,95 km na koniec roku.

Wszystkie miejscowości w gminie są zwodociągowane. Natomiast do sieci kanalizacyjnej dostęp posiada: Borów, Borek Strzeleński, Boreczek, Kojęcín, Jelenin i Ludów Śląski. W związku z zagospodarowaniem nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową kontynuowano rozbudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Borowie i Borku Strzeleńskim.

Liczba odbiorców wody dostarczanej poprzez sieć wodociągową wyniosła 5121 na początku roku i 5135 na koniec 2023 roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych na terenie gminy funkcjonowały 3 stacje uzdatniania wody: w Jaksinie, Borowie i Uniszowie oraz jedna oczyszczalnia ścieków w Borku Strzeleńskim. W 2023 roku sprzedano 186 519,63m³ wody.

Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden cmentarz komunalny w Zielenicach.

Infrastruktura rekreacyjna na terenie gminy to głównie 21 publicznych placów zabaw, które na bieżąco są konserwowane i modernizowane.

Do najważniejszych zadań wykonanych w 2023 r., w tym zakresie należały:

- montaż zestawu zabawowego na placu zabaw w Kręczkowie – **45 141,00 zł**,
  - montaż altany rekreacyjnej w Mańczycach – **29 520,00 zł**,
- (w ramach zadania „Montaż zestawu zabawowego na placu zabaw w Kręczkowie oraz altany rekreacyjnej w Mańczycach” – dotacja ze Stowarzyszenia Aglomeracji Wrocławskiej),
- opracowanie mapy do celów projektowych działki placu zabaw w Jeleninie – **1 845,00 zł**,
  - zakup kosiarki do trawy Stogi – **2 000,00 zł**,
  - realizacja zadania pn. „Rozwój bazy rekreacyjno-turystycznej na terenie Gminy Borów”, polegającego na przebudowie placów zabaw w Ludowie Śląskim, Piotrkowie Borowskim i Siemianowie – realizowane przez Stowarzyszenie Integracja - Szkoła Rodzina Środowisko Lokalne. Wartość zadania łączna **197 753,42 zł**.

Gmina posiada 17 świetlic wiejskich, w tym 14 obiektów wolnostojących. Natomiast 3 świetlice to części budynków mieszkalnych.

W 2023 r. zrealizowane następujące zadania remontowe, inwestycyjne oraz zakup wyposażenia:

- budowa instalacji gazowej, kotłowni oraz centralnego ogrzewania w budynku świetlicy wiejskiej w Ludowie Śląskim – **124 621,98 zł**,
- modernizacja sali głównej i przedsionka w świetlicy w Ludowie Śląskim – **47 000,00 zł**,

- montaż drzwi w Świetlicy w Ludowie Śląskim – **3 900,00 zł**,
- modernizacja pomieszczenia kuchni z zapleczem w świetlicy wiejskiej w Opatowicach – **60 270,00 zł**,
- wykonanie i montaż mebli kuchennych w świetlicy w Opatowicach – **6 000,00 zł**,
- zakup sprzętu AGD do świetlicy w Opatowicach – **4 970,00 zł**,
- dostawa i montaż zbiornika na nieczystości płynne przy świetlicy w Zielenicach – **12 238,50 zł**,
- modernizacja pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Zielenicach – **29 520,00 zł**,
- modernizacja pokrycia dachu na budynku świetlicy w Zielenicach – **20 826,59 zł**,
- zakup krzesel do świetlicy w Zielenicach – **2 009,21 zł**,
- wykonanie instalacji elektrycznej i oświetleniowej z montażem grzejników elektrycznych i oprav oświetleniowych w świetlicy w Jaksinie – **6 986,40 zł**,
- budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy, łączna wartość zadania: **1 194 765,02 zł**.

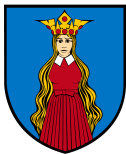
Obiekty sportowe będące w użyczeniu klubów sportowych znajdują się w Borowie, Borku Strzelińskim i Ludowie Śląskim. Pozostałe boiska zarządzane są przez dyrektorów szkół w Borku Strzelińskim, Borowie i Zielenicach. Na boiskach na bieżąco były wykonywane zabiegi agrotechniczne. W 2023 roku dodatkowo zrealizowano:

- remont pomieszczeń w budynku szatni na boisku w Ludowie Śląskim – **35 000,00 zł**,
- zakup kosiarki samojezdnej na boisko w Borowie – **17 200,00 zł**,
- zakup 10 szt. ławek na boisko w Ludowie Śląskim – **6 700,00 zł**,
- naprawa zraszaczy na boisku w Ludowie Śląskim – **1 968,00 zł**.

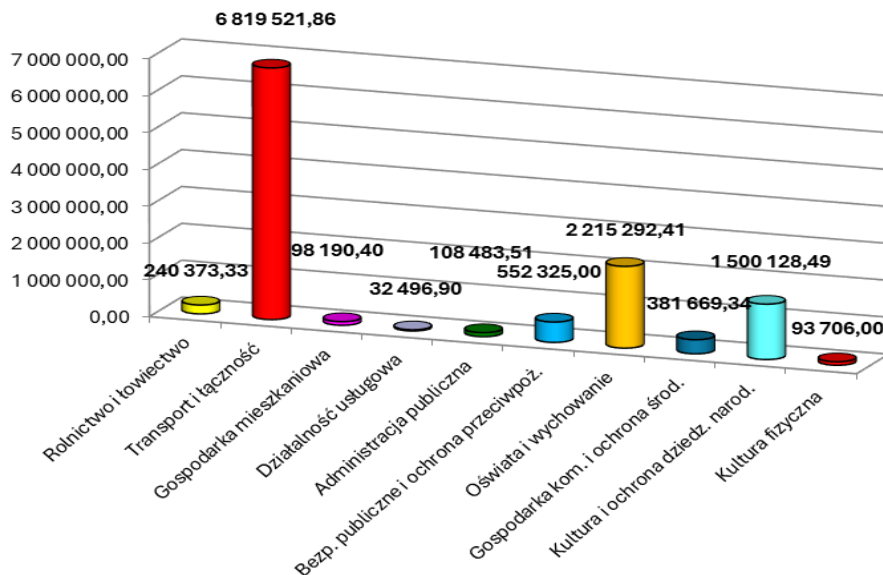
9.DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

W 2023 roku Gmina Borów wydała na inwestycje **12 042 187,24 zł**. Gmina w największym stopniu przeznaczyła środki na inwestycje w transport i łączność (**6 819 521,86 zł**) oraz oświatę i wychowanie (**2 215 292,41 zł**).

Wykonanie wydatków majątkowych według działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższy wykres.

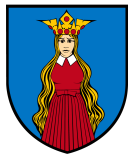

Wykonanie wydatków majątkowych w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej

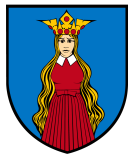

Stopień realizacji zadań inwestycyjnych w 2023 roku przedstawia tabela poniżej

L.p.	Nazwa zadania	Plan na 2023 rok	Wykonanie	Stopień realizacji (w %)
1.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Borów	247 500,00	212 458,27	85,84
2.	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Borów	60 000,00	27 915,06	46,53
3.	Przebudowa drogi 3057D i drogi 1590D	25 000,00	25 000,00	100,00
4.	Przebudowa drogi 3064D i drogi 3047D	25 000,00	25 000,00	100,00
5.	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych	125 000,00	105 136,07	84,11
6.	Poprawa dostępności do miejsc użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych poprzez przebudowę ulic Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzelińskim	5 423 000,00	5 407 106,32	99,71

7.	Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzelińskim oraz ulicy Różanej w Borowie	1 257 279,47	1 257 279,47	100,00
8.	Zagospodarowaniem przestrzeni publicznej przed Urzędem Gminy Borów - dokumentacja	30 000,00	29 451,00	98,17
9.	Zakup gruntów pod drogi	55 000,00	54 094,00	98,35
10.	Wymiana pokrycia dachu budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Szkolnej 4 w Borku Strzelińskim	14 648,30	14 645,40	99,98
11.	Opracowania w zakresie planowania przestrzennego	33 000,00	32 496,90	98,48
12.	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Borów - dokumentacja	51 400,00	51 374,60	99,95
13.	Przebudowa pomieszczeń budynku Urzędu Gminy Borów z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych - dokumentacja	36 600,00	36 531,00	99,81
14.	Zakup oprogramowania do obsługi kadr i płac w Urzędzie Gminy Borów	20 600,00	20 577,91	99,89
15.	Dofinansowanie zakupu motopompy szlamowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Borku Strzelińskim	500,00	0,00	0,00
16.	Dofinansowanie zakupu wozu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Zielenicach	552 325,00	552 325,00	100,00
17.	Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim	113 500,00	98 462,41	86,75
18.	Poprawa jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców gminy Borów poprzez zakup nowych autobusów do przewozu uczniów na obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne	2 116 830,00	2 116 830,00	100,00

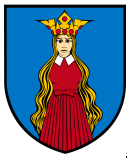
19.	Poprawa jakości powietrza poprzez modernizację systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych w gminach powiatu oławskiego, strzelińskiego i średzkiego	400 613,84	381 669,34	95,27
20.	Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy	1 197 500,00	1 194 765,02	99,77
21.	Budowa instalacji gazowej, kotłowni oraz centralnego ogrzewania w budynku świetlicy wiejskiej w Ludowie Śląskim	128 000,00	124 621,98	97,36
22.	Modernizacja świetlic wiejskich na terenie Gminy Borów	188 000,00	180 741,49	96,14
23.	Zakup kosiarki samojezdnej	17 500,00	17 200,00	98,29
24.	Montaż zestawu zabawowego na placu zabaw w Kręczkowie oraz altany rekreacyjnej w Mańczycach	75.000,00	74 661,00	99,55
25.	Modernizacja i rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Borów	40 000,00	1 845,00	4,61
RAZEM		12 233 796,61	12 042 187,24	98,43

10. GOSPODARKA MIESZKANIOWA I KOMUNALNA

W stosunku do lat poprzednich liczba mieszkań nie uległa zmianie. Gmina posiada w swoim zasobie 19 mieszkań komunalnych: 3 w Borowie, 4 w Borku Strzelińskim (w tym 2 w obiekcie ośrodka zdrowia), 5 w Boreczku, 2 w Boguszytach, 2 w Brzezicy, 2 w Mańczycach i 1 w Bartoszowej. Wszystkie mieszkania są zasiedlone. Administrowaniem mieszkań komunalnych zajmuje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Borowie. W roku 2023 w mieszkaniach komunalnych były wykonywane drobne prace konserwacyjne.

11. TRANSPORT

Podobnie jak wcześniej publiczny transport gminny prowadzony był na trzech regularnych liniach komunikacyjnych. **Linia 1 na trasie Zielenice – Boreczek PKP przez Borów, linia 2 Świnobród – Boreczek PKP przez Borek Strzeliński oraz linia 3 Zielenice – Borów przez Borek Strzeliński.**

W ramach linii nr 1 i 2 realizowano po cztery kursy dziennie. Dwa poranne do Boreczka oraz po dwa powrotne po południu z Boreczka. Kursy były w miarę możliwości skorelowane z przewozami kolejowymi, co umożliwiło dojazd zarówno do Strzelina, jaki i Wrocławia. W ramach linii nr 3 jeden raz w tygodniu realizowano jeden kurs do Borowa i jeden powrotny w odwrotnym kierunku.

W 2023 roku uzyskano dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych charakterze użyteczności publicznej do w/w trzech linii komunikacyjnych. Dotacja udzielana jest przez Wojewodę Dolnośląskiego ze środków pochodzących z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wysokość dopłaty w 2023 r. wyniosła **228 882,00 zł**.

12.KONSULTACJE SPOŁECZNE I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W 2023 roku przeprowadzono następujące konsultacje społeczne:

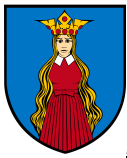
- dotyczące projektu Strategii Rozwoju Gminy Borów na lata 2023-2030,
- w sprawie zmiany urzędowego rodzaju miejscowości Uniszów,
- w sprawie zniesienia nazwy miejscowości Jeziorno,
- w sprawie zniesienia nazwy miejscowości Niedanów,
- projektu uchwały w sprawie rocznego programu współpracy Gminy Borów z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok.

W ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono realizację następujących zadań publicznych:

- „Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Borów do Szkoły Specjalnej w Mikoszowie” w roku szkolnym 2022/2023 na kwotę wsparcia **15 500 zł**, w tym 2023 roku **9 300 zł**- II transza.
- „Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Borów do Szkoły Specjalnej w Mikoszowie” w roku szkolnym 2023/2024 na kwotę wsparcia **19 000 zł**.

Zapewniono dowóz dla dzieci z terenu Gminy Borów do szkoły, dzięki temu mogły realizować obowiązek szkolny i odpowiednią terapię w wykwalifikowanej placówce. Dowóz dzieci niepełnosprawnych odbywał się środkiem transportu przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych i zapewniono stałą oraz wykwalifikowaną opiekę nad dziećmi podczas przewozu. Zadanie było zrealizowane przez Stowarzyszenie Św. Celestyna w Mikoszowie;

„Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy Borów”. Kwota wsparcia **144 000 zł**, w tym w 2023 r. **102 800 zł**. Okres realizacji zadania to 18.10.2022-31.12.2023 r. W odpowiedzi na ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania wpłynęła jedna oferta od Fundacji Edukacji Przedszkolnej. Wypłata dotacji następuje na

podstawie comiesięcznej informacji o liczbie dzieci uczęszczających do żłobka. Wysokość dotacji wynosi 400 zł na każde dziecko;

- „Letni obóz sportowy KARATE CAMP”. Udzielono dotację w wysokości **2 000,00 zł**. Udział w projekcie wzięło 10 dzieci z terenu Gminy Borów. Dotacja pokryła częściowo koszty transportu dzieci nad morze;

- „Otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym w 2023 r.” Udzielono dotację w wysokości **30 000 zł**. Zadanie polegało na organizacji wypoczynku wakacyjnego dla 20 dzieci i młodzieży. Obejmowało ono realizację programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych uzależnieniem.

Na terenie gminy działały 3 kluby sportowe w formie stowarzyszeń, które w oparciu o ustawę o sporcie otrzymały w 2023 r. dotacje w następujących wysokościach:

- Klub Piłkarski 86 Borek Strzeleński kwota dotacji to **27 000 zł**,
- Klub Piłkarski Esthetic Ludów Śląski kwota dotacji to **35 000 zł**,
- Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” Borów kwota dotacji to **38 000 zł**.

13. EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIECIAMI DO LAT 3

Gmina Borów jest organem prowadzącym dla następujących szkół :

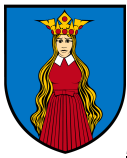
- Zespołu Szkół Publicznych w Borowie, w którym funkcjonowały Szkoła Podstawowa oraz Przedszkole Publiczne w Borowie,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Borku Strzeleńskim,
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Zielenicach.

W w/w placówkach w roku szkolnym zatrudnionych było:

- 77 nauczycieli, w tym 33 nauczycieli dyplomowanych, 26 mianowanych, 18 nauczycieli początkujących,
- 29 pracowników administracji i obsługi na 28,08 etatach.

W roku szkolnym kończącym się w 2023 uczyło się do szkół i przedszkoli łącznie 520 uczniów, w tym 398 do szkół podstawowych, natomiast 122 do przedszkola publicznego. Oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych wynikających z ramowych planów nauczania przeznaczono dodatkowe środki budżetowe na realizację następujących zajęć: rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz pozalekcyjnych (przedmiotowych kół zainteresowań, sportowych, artystycznych, logopedycznych). Dowożono wszystkich zainteresowanych

uczniów bez względu na odległość miejsca zamieszkania od szkoły oraz organizowano i finansowano dowóz dla 9 uczniów niepełnosprawnych do szkół specjalnych.

Na bieżąco i terminowo wykonywano sprawozdania w zakresie Systemu Informacji Oświatowej, wykonania wydatków i dochodów oraz rozliczenia dotacji przeznaczonych na:

- pokrycie kosztów udzielenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
- dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
- wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do zajęć,
- dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

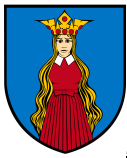
W szkołach przeprowadzono prace remontowe zgodnie z potrzebami, m.in. modernizację budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Borku Strzelińskim w zakresie: systemu odprowadzania wód opadowych i ścieków z budynku; instalacji sieci LAN, kategorii 6A z zastosowaniem 5-6 punktów dostępowych z dedykowanym kontrolerem, przebudowy chodników; spełnienia wymogów przeciwpożarowych.

Prowadzono ewidencję dzieci zameldowanych na terenie Gminy Borów a uczęszczających do publicznych i niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego poza gminą. W związku z powyższym wypłacono na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego kwotę **309 350,46 zł** jako refundację kosztów uczęszczania dzieci z gminy Borów do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego zlokalizowanych na terenie innych gmin. Prowadzono ewidencję dzieci zamieszkujących poza Gminą Borów i uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na terenie gminy. Z tego tytułu do budżetu gminy wpłynęła kwota **7 061,28 zł**. Ponadto z inicjatywy organu prowadzącego:

- organizowano plan doskonalenia zawodowego dla nauczycieli z wszystkich szkół na terenie Gminy Borów,
- przyznano uczniom szkół podstawowych stypendia za wybitne osiągnięcia w nauce dla 22 osób,
- dofinansowano konkursy przedmiotowe i inne odbywające się w szkołach.

Wyniki egzaminu ósmoklasisty dane w ujęciu procentowym

Szkoła	Ilość uczniów	j. polski	matematyka	j. angielski
ZSP w Borowie	19	65	52	57
PSP w Zielenicach	15	55	42	56
PSP w Borku Strzelińskim	16	61	39	60
Gmina Borów	50	60	45	58
powiat strzeliński	519	63	43	57
województwo dolnośląskie	34742	64	51	66

Najważniejsze działania edukacyjne prowadzone w poszczególnych szkołach w 2023 roku

Zespół Szkół Publicznych w Borowie

Prowadzono działania rozwojowe, w tym motywowano nauczycieli do doskonalenia zawodowego, organizowano szkolenia i narady.

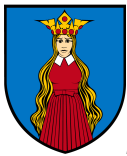
Uczniowie szkoły odnosili sukcesy w następujących konkursach:

- powiatowy konkurs plastyczny na „Ekologiczną ozdobę choinkową” - 1 miejsce, 2 miejsce,
- X Powiatowy Konkurs Matematyczny w SP nr 4 w Strzelinie,
- kwalifikacja do zDolny Ślązak etap powiatowy z geografii,
- kwalifikacja do zDolny Ślązak etap powiatowy z j. angielskiego,
- kwalifikacja do zDolny Ślązak etap powiatowy z historii,
- powiatowy etap zDolny Ślązak z j. polskiego,
- Powiatowy Konkurs Polonistyczny - 2 miejsce,
- turniej piłki nożnej „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku”, finał dolnośląski - miejsca 5-8,
- turniej piłki nożnej „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku”, finał dolnośląski - miejsce 3,
- powiatowy konkurs językowy „Bystrzak Językowy” - 3 miejsce,
- konkurs ogólnopolski „EDI” - laureat, 5, 7 i 9 miejsce.

Uczniowie i przedszkolaki brały udział w wielu obchodach, akcjach i przedsięwzięciach m.in.:

- dogoterapia,
- DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA,
- warsztaty profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa w sieci- uczniowie klas 3,5 i 6,
- Dzień Życzliwości,
- akcja "Szkoła do hymnu".
- akcja Fundacji "Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową" - zbiórki przytulank dla najmłodszych pacjentów,
- teatrzyk profilaktyczny dla dzieci z klas 0-3 pt. „Złośliwości jej królewskiej mości”,
- piknik na świetlicy wiejskiej - cały dochód został przeznaczony na leczenie mieszkańca gminy,
- Szkolny Dzień Sportu,
- spotkanie z dietetykiem i policjantem,
- warsztaty komiksowe dla klasy 8 i 7,
- udział w gminnym jarmarku „Kolędowanie przy choince.”

Niezmiennie szkoła była organizatorem uroczystości: WOŚP, Korościatyn 1944, Gminny Bieg Niepodległości.

Ponadto w szkole realizowano:

- projekt „Aktywna Tablica” - Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- czytanie na dywanie z Gminną Biblioteką Publiczną w Borowie;
- program „Gmina Borów wspiera uczniów szkół podstawowych” – w okresie od stycznia do czerwca odbyły się wszystkie zaplanowane działania lekcyjne i wyjazdowe, uczniowie wzięli udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających uzdolnienia, z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego Biofeedback oraz apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, a także w wyjazdach edukacyjnych do: Ośrodka Edukacyjnego Salamandra, Hydropolis i ZOO we Wrocławiu, Karkonoskiego Parku Narodowego. Ponadto zorganizowany został obóz językowy, oraz wyjazd edukacyjny w celu kształtowania umiejętności uniwersalnych;
- zakończenie projektu Power Erasmus „Wiejska szkoła globalne myślenie, lepsze kształcenie”, mający na celu szkolenie kadry pedagogicznej. Raport końcowy został przyjęty i rozliczony w całości;
- Szkolny Klub Sportowy - program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Borku Strzelińskim

W 2023 roku w szkole były realizowane następujące innowacje pedagogiczne:

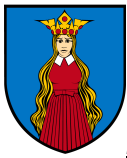
- „Kreatywna matematyka”,
- „Poloneza czas zacząć”,
- „Podaruj sobie ciszę”,

W szkole odbywały się zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia kompensacyjno- korekcyjne, zajęcia rozwijające uzdolnienia polonistyczne, matematyczne oraz z języka, a także zajęcia rewalidacyjne.

Ponadto w szkole zrealizowano projekt „Aktywna Tablica” - Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych.

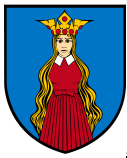
Uczniowie brali udział w wielu obchodach, akcjach i przedsięwzięciach m.in.:

- „Bezpieczna droga do szkoły”,
- spotkanie zawodoznawcze z pracownikiem KRUS dla klas I- II,
- projekt: „Poczuj – od dźwięku do emocji”,
- „Kartka dla seniora” dla podopiecznych Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego „Słoneczniki” w Świętej

Katarzynie,

- *odwiedzanie osób samotnych na terenie miejscowości- Szkolne Koło Wolontariatu,*
- *rozprowadzanie świątecznych kartek malowanych ustami i nogami,*
- *„Góra grosza”,*
- *udział w akcji „KAĆCIK WĘDRUJĄCEJ KSIĄŻKI”,*
- *zbiórka dla zwierząt z przytuliska w Oławie,*
- *„Podaruj misia”,*
- *„Szkola pamięta”,*
- *„Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci”,*
- *zbieramy talenciaki- akcja organizowana przez Lidl,*
- *zbiórka nakrętek,*
- *zbiórki dobroczynne na leczenie i rehabilitację potrzebującym,*
- *„Pola Nadziei”,*
- *akcja „Sprzątanie świata”,*
- *program SKS,*
- *program „W-f z AWF”,*
- *wyprawka czytelnicza „Mała książka – wielki człowiek”,*
- *warsztaty edukacyjno- kulinarne dla klas I- V,*
- *spotkanie z leśnikiem dla dzieci z oddziału przedszkolnego w ramach akcji „Dary lasu” z inicjatywy Koła Gospodyń Wiejskich w Jaksinie,*
- *udział w promocji komiksu o Wincentym Witosie,*
- *nagranie filmu będącego retrospekcją historyczną powstałą na podstawie komiksu „Wincenty Witos- Premier Rządu 1920” stworzonego z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Wincentego Witosa w Wierzchosławicach przy współudziale Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie;*
- *działania profilaktyczne w związku z obchodami Pierwszego Dnia Wiosny,- organizacja Dnia Rodzica dla rodziców dzieci z klas 0-3,*
- *„Dzień Dobra”,*
- *„Gala Talentów”,*
- *„Godziny Wychowawcze ze Światem”,*
- *„Irlandia w szkole”,*
- *warsztaty z ceramiki,*
- *Projekt Akademia Dojrzewania Lactacyd- „Szkolna ławka Przyjaciółek” w ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Zdrowotnej dla Dziewcząt,*

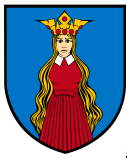
- Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia,
- Dzień Języków Obcych w naszej szkole,
- Międzynarodowy Dzień Muzyki,
- pasowanie na ucznia klasy I,
- Dzień Życzliwości i Pozdrowień,
- akademia z okazji Święta Niepodległości,
- Biało- czerwony bal,
- Dni Patrona Szkoły,
- spotkanie pod pomnikiem Wincentego Witosa w Węgrach,
- dyskoteka andrzejkowa,
- Kiermasz Prac Wielkanocnych i Bożonarodzeniowych,
- jasełka,
- Dzień Babci i Dziadka,
- koncert charytatywny,
- udział w Gminnym jarmarku „Kolędowanie przy choince”,
- Konkurs Zielony Las- zbiórka makulatury, baterii, butelek plastikowych.

Uczniowie szkoły odnosili sukcesy w następujących konkursach:

- kwalifikacje do etapów powiatowych konkursów z Dolny Ślązak z języka angielskiego, matematyki, fizyki i historii,
- XIV Przegląd Kolęd i Pastoralek - w kategorii klas IV- VIII 1, 2 i 3 miejsce oraz wyróżnienie, w kategorii klas I- III 3 miejsce,
- Powiatowy Konkurs Matematyczny “Wesołe myślenie”- 1miejsce,
- II Powiatowy Konkurs Plastyczny “Polscy Olimpijczycy”- 2 miejsce oraz wyróżnienie,
- Powiatowy Konkurs Literacki „MISTRZ PIÓRA” 3 miejsce,
- udział w ogólnopolskim konkursie „Mój dom, moja ojczyzna”.

Wycieczki:

- Sobótka - poznanie ciekawych miejsc regionu, zabytków przyrody , kultury i historii. Upowszechnianie wśród młodzieży atrakcyjności wędrowania po górskich szlakach. Integracja uczniów;
- Jugów - upowszechnianie wśród młodzieży atrakcyjności wędrowania po górskich szlakach;- Kamieniec Wrocławski - poznanie zwyczajów i kultury Indian, wyrobienie zmysłu obserwacji, świadome i aktywne zdobywanie wiedzy oraz umiejętności. Integracja zespołów klasowych;

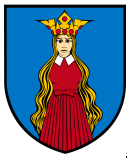

- Wrocław - wprowadzenie w świat dziedzictwa kulturowego. Udział w spektaklu teatralnym. Kontakt z żywym słowem i grą aktorską;
- Węgry - wyjazd pod pomnik Wincentego Witosa w celu złożenia kwiatów i zapalenia zniczy pod pomnikiem Patrona;- Oława - integracja uczniów i wzmocnienie więzi koleżeńskiej;
- GO JUMP Wrocław - integracja uczniów i wzmocnienie więzi koleżeńskiej;
- sala koncertowa Radia Wrocław - udział w spektaklu teatralnym- Opowieść Wigilijna. Umożliwienie kontaktu ze sztuką poprzez aktywne uczestnictwo, uwrażliwienie na piękno;
- Złoty Stok - zwiedzanie kopalni złota, wyrabianie zmysłu obserwacji, świadome i aktywne zdobywanie wiedzy oraz umiejętności. Integracja zespołów klasowych;
- GO KINO w Oławie - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez aktywny odbiór sztuki filmowej, wzmacnianie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych, wzmacnianie więzi koleżeńskiej;
- Przeworno - kształtowanie postaw czynnego udziału w kulturze. Propagowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych tradycji kolędowania. Rozwijanie wrażliwości poprzez śpiew. Promocja nowych talentów.

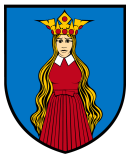
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zielenicach

Na działania edukacyjne w szkole składały się uroczystości szkolne, spotkania, apele, konkursy szkolne, gminne, powiatowe i ogólnopolskie, udział w projektach i programach. Wydarzenia związane z w/w działaniami to:

- pasowanie na ucznia – Dzień Edukacji Narodowej,
- VI edycja Akcji Sprzątamy dla Polski,
- zbiórka karmy dla zwierząt – wolontariat,
- Festiwal Nauki LO Strzelin dla uczniów klasy 7 i 8 – warsztaty przyrodnicze i humanistyczne,
- międzynarodowy konkurs plastyczny „Psie Troski” z okazji Światowego Dnia Zwierząt,
- Międzyszkolne Turnieje Szachowe – indywidualnie uczniowie szkoły, wysokie miejsca na poszczególnych etapach,
- „Gminny konkurs wiedzy o życiu i twórczości Marii Konopnickiej”,
- zDolny Ślązak konkurs wiedzy ogólnej – 2 uczennice zakwalifikowały się do etapu powiatowego z języka polskiego i języka angielskiego,
- KRUS Ogólnopolski Konkurs dla dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy niebezpiecznych substancji unikamy” - konkurs plastyczny i na rymowankę 2 miejsce w powiecie i 1 miejsce w województwie,
- XXVII Powiatowy Konkurs Matematyczny „Wesołe myślenie”,

- Międzyszkolny Konkurs Poezji i Prozy w Języku Angielskim kl. IV-VII - 3 miejsce,
- Powiatowy Konkurs Polonistyczny pod patronatem Dolnośląskiego Kuratora Oświat -3 miejsce,
- konkurs plastyczny „Bohater z bajki” organizowany przez Urząd Marszałkowski we współpracy z Dolnośląską Biblioteką Pedagogiczną we Wrocławiu,
- „Bystrzak Językowy” konkurs językowy kl. VII-VIII - LO Strzelin,
- konkurs j. niemieckiego „Quiz: Teste dein Deutsch!” kl. VII-VIII - LO Strzelin,
- „Mistrz Pióra” konkurs literacki kl. VIII- LO Strzelin,
- „Strzeliński Geniusz Matematyczny” kl. VII-VIII - LO Strzelin,
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom 2023” – 2 miejsce,
- udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym służby więziennej związanym z prewencją przestępstw wśród młodzieży - „W służbie prawu” klasa VII-VIII,
- warsztaty profilaktyczne – Centrum Profilaktyki i Reeducacji „ATELIER”: przemoc psychiczna kl. I-III, IV-V, dobrostan psychiczny kl. VI-VIII,
- warsztaty edukacyjno-kulinarne dla klas I-V w ramach „Programu dla szkół” - Krajowy Ośrodek Wspierania Rolnictwa,
- udział w projekcie edukacyjnym „H2Obieg – o obiegu wody w przyrodzie i o wpływie człowieka na retencję wód opadowych” - warsztaty i konkurs,
- przedstawienie profilaktyczne Teatr Edukacji i Profilaktyki „MASKA” pt. „Warzywa i owoce mają czarodziejską moc”,
- akcja „BohaterON w twojej szkole”- ogólnopolska kampania o tematyce historycznej upamiętniająca uczestników Powstania Warszawskiego i promocja historii Polski XX w.,
- realizacja programów prozdrowotnych PSSE Strzelin: „Bieg po zdrowie,” „Trzymaj formę”,
- spotkanie z policją w szkole temat: „Odpowiedzialność w świetle prawa” - co to jest demoralizacja, hejt,
- spotkanie policjantek z grupą „0” temat: „Bezpieczeństwo w życiu codziennym” - malowanki, odblaski,
- Dzień Babci i Dziadka,
- udział w apelach upamiętniających uroczystości państwowe (11 - Listopada),
- organizacja uroczystości klasowych (Andrzejki, Mikołajki),
- udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Korościatyn 1944, Bieg Niepodległości,
- jasełka szkolne dla społeczności wiejskiej połączone z kiermaszem ciast i dekoracji świątecznych.

Konkursy szkolne:

- plastyczny - „Wojsko” wojsko widziane oczami dziecka,
- „Najładniejsza dekoracja drzwi klasowych”,
- konkurs mitologiczny,
- gminny konkurs matematyczny „Spotkania z matematyką.

Opieka nad dziećmi do lat 3

W Gminie Borów opieka nad dziećmi do lat 3 sprawowana jest w formie żłobka, prowadzonego przez Fundację Edukacji Przedszkolnej. Na dostępne 24 miejsca w żłobku opieką objętych zostało średniorocznie 22 dzieci.

Fundacja Edukacji Przedszkolnej w terminie od I-XII 2023 r. otrzymała dofinansowanie na każde dziecko, będące mieszkańcem Gminy Borów, w wysokości 400 zł miesięcznie, zgodnie ze złożoną ofertą na realizację zadania pn. „Organizacja opieki sprawowanej w formie żłobka nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Gminy Borów”.

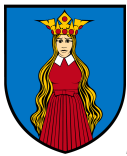
14.DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie to samorządowa instytucja kultury, mająca swoje placówki w Borowie, Borku Strzelińskim, Ludowie Śląskim i w Zielenicach. Biblioteka w Zielenicach pełni funkcję biblioteki publiczno-szkolnej. Przy placówce w Borku Strzelińskim działają dwa zespoły muzyczne tj.: zespół ludowy „Ślężanki” oraz gminny zespół muzyczny CANTANTI. We wszystkich placówkach bibliotecznych działa elektroniczny system udostępniania zbiorów, dający możliwość zdalnego przeglądania księgozbioru, zamawiania i rezerwowania wybranych pozycji z inwentarza biblioteki.

W 2023 roku we wszystkich bibliotekach zostało zarejestrowanych 1 211 czytelników, z tego 503 to osoby uczące się, 421 to osoby pracujące, a 287 to emeryci, renciści, niezatrudnieni i dzieci, które nie osiągnęły wieku szkolnego.

W 2023 roku księgozbiór biblioteki został powiększony o 2 842 książki, z tego zakupiono 1 979 książek. Gminna Biblioteka Publiczna w Borowie otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i z tych środków zakupiono 1 093 książki, ze środków własnych zakupiono 886 książek oraz został opłacony dostęp do platformy czytelniczej LEGIMI, która umożliwia korzystanie z książek elektronicznych zarówno w formie ebooków jak i audiobooków z dowolnej lokalizacji. Wydatki na zakup książek i dostępu do wspomnianej platformy czytelniczej wyniosły w sumie **67 786,37 zł**.

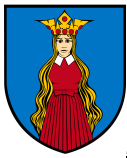

W tym samym okresie odnotowano , wypożyczenia i udostępnienia w liczbie 57 592 książek oraz 267 gazet i 97 audiobooków. Na platformie Legimi odnotowano wypożyczenia książek elektronicznych w różnych formach w ilości 7 098 szt., tj, 1 111 112 stron. W roku 2023 wydano kody dostępu do tej platformy 123 osobom. Wydatki za korzystanie z Legimi wyniosły w 2023 r. **20 000,00 zł**. Miłośnicy literatury popularnonaukowej nadal mogli korzystać z zasobów Akademiki tj. darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.

W 2023 r. poza udostępnianiem księgozbioru, organizowane były lekcje biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, jak również różnorodne zajęcia, warsztaty plastyczne i kreatywne. Odbywały się systematyczne cykle zajęć dla dzieci pod nazwą „Biblioteczne różnorodności” w ramach których odbywają się warsztaty plastyczne i kreatywne, głośne czytanie, warsztaty DIY ZEROWASTE, Bajkoterapia. Ponadto w bibliotekach spotykali się członkowie klubu planszówkowego tzw. Planszomania oraz Young Library czyli działającego przy bibliotece głównej integracyjno-dyskusyjnego klubu młodzieżowego. Wśród działań edukacyjnych warto wymienić Escape-roomy oraz teatralne spektakle edukacyjno-profilaktyczne. Przy organizacji których ściśle współpracowano z Pełnomocnikiem ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień. Dorośli użytkownicy korzystali z oferty „Klubów bibliotecznych”, „Klubu filmowego”, indywidualnych zajęć komputerowych oraz „Dyskusyjnych Klubów Książki”. W 2023 roku biblioteka była czynna 26 sobót w roku. W czasie tych sobotnich dyżurów m.in. odbywały się spotkania nowej grupy użytkowników pod nazwą „Śniadanie w bibliotece”. Biblioteki w Borowie i Borku Strzelińskim organizowały spotkania edukacyjnego kina bibliotecznego dla młodszych dzieci, zwykle powiązane tematycznie z takimi wydarzeniami jak Dzień Bezpiecznego Internetu itp.. W ramach lekcji bibliotecznych i spotkań propagujących naukę czytania i czytelnictwo organizowano systematyczne wizyty dzieci w wieku wczesnoszkolnym i szkolnym powiązane z wypożyczaniem książek dedykowanych dla najmłodszych czytelników.

Przez cały rok biblioteka aktywnie uczestniczyła w ogólnopolskich i dolnośląskich akcjach: Całą Polską czyta dzieciom, Bookcrossing, Dzień Bezpiecznego Internetu, Z książką na walizkach, Noc Bibliotek. W roku 2023 kontynuowany był udział w projekcie „Z książką na start. Mała Książka – Wielki Człowiek”, którego organizatorem jest Instytut Książki.

Kolejny rok współpracowano z Aglomeracją Wrocławską, która nieodpłatnie przekazała książki do placówek oraz organizowała spotkania z autorami. W opisywanym roku w ramach tej współpracy odbyło się 5 spotkań z pisarzami, w których uczestniczyli uczniowie szkół z terenu gminy, jak i dorośli czytelnicy.

W całym 2023 roku mieszkańcy mieli możliwość bezpłatnego uczestnictwa w 60 stacjonarnych wydarzeniach kulturalnych, w których udział wzięło blisko 3000 osób.

15.PRZEDSIĘBIORCY

Na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w gminie na dzień 31.12.2023 roku było zarejestrowanych 267 przedsiębiorców, w tym 5 podmiotów prowadziło działalność wyłącznie w formie spółek. W roku 2023 Urząd Gminy przetworzył 67 wniosków do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W tym 7 nowych przedsiębiorców otworzyło działalność, natomiast 13 zakończyło.

16.OCHRONA ŚRODOWISKA

Kontynuowano działania w zakresie programu usuwania azbestu. Na ten cel uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Efektem tych działań jest zebranie i utylizacja 6,529 Mg azbestu. Kwota dofinansowania z WFOŚiGW wyniosła **3 199,21 zł**, pozostała część kosztów tj. **3 133, 92 zł** została sfinansowana z budżetu Gminy Borów.

Podobnie jak w latach poprzednich zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi były realizowane przez Związek Międzygminny Ślęza – Oława, którego członkiem jest gmina. Związek organizuje i nadzoruje te zadania na terenie gmin: Borów, Ciepłowody, Czernica, Miasto Oława, Przeworno, Siechnice, Żórawina.

W ramach ponoszonej opłaty przez mieszkańców lub właścicieli nieruchomości/użytkowników nieruchomości zabierane są odpady w formie segregowanej lub niesegregowanej. Segregacja polega na wyodrębnieniu pięciu frakcji tj.:

- papieru – odbierana raz w miesiącu,
- szkła - odbierana raz w miesiącu,
- metali i tworzyw sztucznych – odbierana raz na dwa tygodnie,
- odpady ulegające biodegradacji – w miesiącach kwiecień – październik – raz na tydzień, a w miesiącach listopad – marzec – 2 razy w miesiącu,
- zmieszane resztkowe - odbierana raz na dwa tygodnie.

Odpady niesegregowane odbierane są raz na dwa tygodnie.

Raz na kwartał funkcjonował również mobilny punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (mpsok) w Borowie. Kontynuowana była działalność stałego psok - u dla wszystkich mieszkańców w Godzikowicach. W roku 2023 rozpoczęto prace nad wdrożeniem na terenie Związku

usługi taksówki odpadowej dla odbioru odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opon oraz odpadów poremontowych i budowlanych z terenu nieruchomości zamieszkałych. Usługę wdrożono do realizacji w 2024 roku.

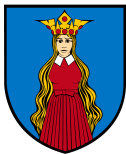
Zestawienie zebranych odpadów za rok 2023

Frakcja odpadów	Ilość
Papier i tektura	33,3 Mg
Szkło	106,7 Mg
TS	0,0 Mg
Metale	0 Mg
Odzież i tekstylia	0,0 Mg
Niebezpieczne	0,2 Mg
Baterie i akumulatory	0,0Mg
ZSEE	10,0 Mg
Wielkogabarytowe	78,2 Mg
Ulegające biodegradacji	694,0 Mg
Opakowania wielomateriałowe	0 Mg
Opakowaniowe	225,0 Mg
pozostałe	0,0 Mg
Budowlane	103,9 Mg
Budowlane recykling	103,9 Mg
Razem	1 147,4 Mg

Ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej korzystało 3187 osób na koniec 2023 roku, a do oczyszczalni ścieków w miejscowości Borek Strzeleński przyjęto ścieki w ilości 76727,81 m³.

17.PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W 2023 roku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte było 78% powierzchni gminy. Uchwalono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

dwóch pojedynczych jednostek w miejscowości Borek Strzeleński (działek albo terenów). W toku przeprowadzania procedury planistycznej jest 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących 1 360 ha gminy, z tego zmiana obowiązującego planu dotycząca obszaru ok. 251 ha.

18.SPRAWY ADMINISTRACYJNE

Do wszystkich jednostek organizacyjnych gminy wpłynęło 12037 szt. korespondencji, w tym 4599 faktur, a wysłano lub doręczono 13377 szt. korespondencji, w tym 6802 wystawione faktury. Wydano również 4244 decyzje administracyjne.

W poszczególnych jednostkach organizacyjnych przedstawiało się to następująco:

1. Urząd Gminy

6972 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 2354 faktur;

6014 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 1220 wystawionych faktur;

wydano 3437 decyzji administracyjnych;

2. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej

700 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 601 faktur;

5776 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 5402 wystawione faktury;

3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

1746 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 182 faktury;

854 szt. korespondencji wychodzącej;

wydano 805 decyzji administracyjnych;

4. Gminna Biblioteka Publiczna

770 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 318 faktur;

226 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 20 wystawionych faktur;

5. Szkoły

1849 szt. korespondencji przychodzącej, w tym 1144 faktury;

507 szt. korespondencji wychodzącej, w tym 160 wystawionych faktur;

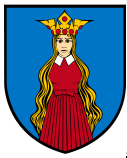
wydano 2 decyzje administracyjne;

We wszystkich jednostkach organizacyjnych Gminy Borów zaksięgowano łącznie 50469 dowodów księgowych, z tego:

- 19643 - w Urzędzie Gminy Borów,

- 15048 - w Gminnym Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Borowie,

- 5092 - w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Borowie,

- 9616 – w szkołach,
- 1070 - w Gminnej Bibliotece Publicznej w Borowie.

Mieszkańcom wydano 429 dowodów osobistych oraz 530 odpisów aktów stanu cywilnego.

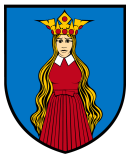
Wójt Gminy Borów wydał 124 zarządzenia. W 2023 roku Rada Gminy Borów podjęła 70 uchwał. Wnioskodawcą wszystkich uchwał był Wójt Gminy. Uchwały wskazujące Wójta Gminy jako organ wykonujący były/są wykonywane.

W 2023 roku do Urzędu Gminy wpłynęło 65 wniosków o udzielenie informacji publicznej, udzielono 65 odpowiedzi.

W minionym roku Gmina Borów kontynuowała preferencyjną sprzedaż węgla zakupionego w 2022 roku od Polskiej Grupy Górniczej z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych. Gmina przedłużyła również współpracę z dwoma podmiotami prywatnymi z jej terenu, dysponującymi odpowiednią infrastrukturą. Od stycznia do lipca 656 gospodarstw domowych złożyło wnioski o preferencyjny zakup węgla. Sprzedano na rzecz mieszkańców 1377 ton w sortymencie orzech, kostka i ekogroszek.

19. Zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego

Przedmiot zamówienia	Rodzaj zamówienia	Kwota brutto udzielonego zamówienia/unieważnienie
Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy	roboty budowlane	Postępowanie zostało unieważnione na mocy art. 255 pkt 3 ustawy Pzp
Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Zielenicach	dostawy	1 202 325,00 zł.
Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy	roboty budowlane	1 134 522,25 zł
Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzelińskim oraz ulicy Różanej w Borowie	roboty budowlane	3 106 562,71 zł
Dostawa oleju opałowego na potrzeby Gminy Borów w sezonie grzewczym 2023/2024	dostawy	159 002,10 zł
Kompleksowa dostawa gazu ziemnego wysokometanowego typu E ze stacji	dostawy	250 801,46 zł

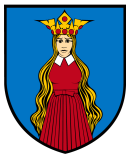
<i>regazyfikacji LNG dla Zespołu Szkół Publicznych w Borowie</i>		
<i>Zakup energii elektrycznej na potrzeby Gminy Borów</i>	<i>dostawy</i>	<i>802 963,61 zł</i>
<i>Udzielenie kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Borów</i>	<i>usługa</i>	<i>574 385,22 zł</i>
<i>Dostawa paliw płynnych w 2024 roku do pojazdów i urządzeń technicznych na potrzeby Gminy Borów</i>	<i>dostawy</i>	<i>300 792,20 zł</i>

20.SOŁECTWA

W 2023 roku nie przeprowadzono wyborów w sołectwach Gminy Borów.

WYKAZ SOŁTYSÓW Z TERENU GMINY BORÓW

SOŁECTWO	SOŁTYS
<i>Bartoskowa</i>	<i>Jacek Frydlewicz</i>
<i>Boguszyce</i>	<i>Jakub Kuriata</i>
<i>Boreczek</i>	<i>Krystyna Chorążewska</i>
<i>Borek Strzeliński</i>	<i>Maria Czarnecka</i>
<i>Borów</i>	<i>Henryk Łatka</i>
<i>Brzezica</i>	<i>Krzysztof Chaberski</i>
<i>Brzoza</i>	<i>Anna Paśławska</i>
<i>Głownin</i>	<i>Michał Brydowski</i>
<i>Jaksin</i>	<i>Krzysztof Zamorski</i>
<i>Jelenin</i>	<i>Piotr Stefanko</i>
<i>Kazimierzów</i>	<i>Łukasz Stasienko</i>
<i>Kępino</i>	<i>Danuta Szczepańska</i>
<i>Kojęcin</i>	<i>Krystyna Golińczak</i>
<i>Kręczków</i>	<i>Anna Skulska</i>
<i>Kurczów</i>	<i>Marian Teneta</i>
<i>Ludów Śląski</i>	<i>Katarzyna Sucharska</i>
<i>Mańczyce</i>	<i>Małgorzata Kuchta</i>
<i>Michałowice</i>	<i>Jarosław Kuligowski</i>

Opatowice	Waldemar Macała
Piotrków Bor.	Wiesława Góra
Rochowice	Iwona Szczęśniak
Siemianów	Anna Kostrzewa
Stogi	Józef Gondek
Suchowice	Marek Harhala
Świnobród	Stanisław Rataj
Zielenice	Ewa Łopata

21. BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE

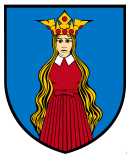
Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które to służby w realizacji swoich zadań wspierane są w gminie przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. W roku 2023 nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwała dzielnicowy, asp. Jolanta Matusiewicz.

Od wielu lat na terenie Gminy Borów funkcjonują trzy Ochotnicze Straże Pożarne w Borowie, Borku Strzelińskim i Zielenicach. Dwie z nich tj. Borek Strzeliński i Zielenice włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Na wyposażeniu OSP znajdowały się samochody pożarnicze:

- ciężki MAN GCBA w OSP Zielenice,
- średni VOLVO GBA w OSP Borek Strzeliński,
- średni MAN GBA w OSP Borów,
- lekki Volkswagen Transporter GLM w OSP Borów.

OSP wyposażone są w sprzęt zgodny z wymogami Państwowej Straży Pożarnej, między innymi: motopompy, motopompy pływające, pilarki spalinowe do drewna, pilarki spalinowe do stali i betonu, agregaty prądotwórcze wraz z najaśnicami oraz sprzęt ratownictwa drogowego.

W roku ubiegłym do OSP należało łącznie 108 członków zwyczajnych, w tym w Jednostkach Operacyjno – Technicznych działało 88 strażaków. Strażacy z Jednostek Operacyjno – Technicznych posiadali wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowym, szkolenia dowódców i operatorów sprzętu oraz Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy. Regularnie podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i biorąc udział w ćwiczeniach. Kierowcy pojazdów OSP posiadali wymagane kwalifikacje. Przy Ochotniczych Strażach Pożarnych w Borku Strzelińskim i w Borowie działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które skupiały łącznie 40 dziewcząt i chłopców.

W 2023 roku zakupiono przy współfinansowaniu z środków MSWiA, NFOŚiGW we Wrocławiu i budżetu gminy Borów, fabrycznie nowy ciężki samochód pożarniczy MAN dla OSP Zielenice o wartości **1 200 000 zł**. Pojazd został włączony do służby, a dotychczas użytkowany pojazd MERCEDES GBA wyprodukowany 1985 roku został sprzedany. Wszystkie OSP pozyskały środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Mały Strażak” na zakup sprzętu i wyposażenia – łącznie pozyskano ok. **60 000 zł**. OSP otrzymały również dotację z MSWiA w łącznej wysokości ok. **15 000 zł**.

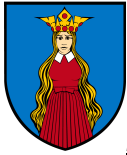
Celem zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej, rocznie w budżecie gminy zabezpiecza się środki finansowe z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. W budżecie gminy na rok 2023 zapewniono **847 595,00 zł** z czego wydatkowano **820 710,72 zł**, w tym dotacja do zakupu samochodu pożarniczego MAN w wysokości **552 825,00 zł**.

22.DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Modernizacja i rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Borów

Przebudowa ulic Szkolnej i Św. Floriana w Borku Strzeleńskim

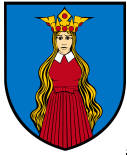

Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Zielenicach

Zakup nowych autobusów do przewozu uczniów na obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne

Przebudowa ulic Klonowej, Morelowej i Śliwkowej w Borku Strzeleńskim

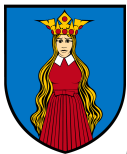

Przebudowa ulicy Różanej w Borowie

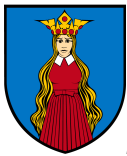
Montaż zestawu zabawowego na placu zabaw w Kręczkowie

Budowa świetlicy wiejskiej w Brzezicy

Montaż altany rekreacyjnej w Mańczycach

Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Zielenicach

